

V noči od četrta na petek je voznik cisterne s prikolico Jože Tomšič iz Ilirske Bistrice pri odcepu v tovarno Iskra v Kranju zapeljal na neutrjeno bankino in se prevrnil. Pri nesreči sta bila šofer in sopotnik težko ranjena, materialna škoda pa znaša milijon dinarjev. Iz cisterne se je namreč razlilo od 20 do 25 tisoč litrov gorilnega olja. — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 72

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 17. 9. 1974
Cena: 1 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Festivalski dogodki

Vodja katedre za filmsko zgodovino pri praški akademiji za film A. Martin Brušič, eden od cenjenih gostov letošnjega kranjskega festivala, ni znan samo po svoji izredni ljubeznivosti, pač pa tudi po tem, da se ne loči od svojega dolgega črnega volnenega šala. Z njim prihaja k zajtrku, kosilu in večerji, skratka nosi ga stalno kot na primer kravato. Ko je v festivalskih dneh med drugim obiskal tudi hišo RTV in imel na valu 202 krajši razgovor, se mu je pripetila majhna nezgoda — izgubil je svoj dolgi šal. Kljub naporom, da bi ga našli, so se morali vrniti v Kranj brez tega, kot vse kaže, za g. Broušila dragocenega oblačilnega predmeta. Izguba je cenjenega strokovnjaka za filmsko umetnost tako potrla, da ves dan ni zapustil svoje hotelske sobe, ker se je enostavno počutil brez šala »pomankljivo« obleden. No, problem so rešili, ko mu je lastnica pletilske boutique Boža čez noč spletla nov šal, prav tako dolg in prav tako črn.

Nobelovec za mir sir Ph. Noel Baker, član gornjega doma britanskega parlamenta, se v visoki starosti 86 let, ni rekel zadnje besede tako v politiki kot tudi v športu. V Kranju se namreč mudi kot predsednik mednarodnega sveta za šport in telesno kulturo (CIEPS), katerega izvršni odbor je v festivalskih dneh večkrat zasedal. Malokdo pa ve, da je bil ugledni gost v mlajših letih tudi aktiven športnik, saj se je kot tekač udeležil kar dveh olimpiad. Ne samo, da si je kot živa enciklopedija vtisnil v spomin čase in najboljše mesta atletov iz svojih aktivnih športnih dni, pač pa spremlja tudi najnovejšo dogodke v atletiki: ni mu neznan ne Sušanovo ime, ne njegov čas, navdušeno tudi govori o Sušanovem »raketnem« finišu pred kratkim na evropskem prvenstvu v Rimu.

Prav v festivalskih dneh je bila v kinu Center tudi svečana premiera v Puli nagrajenega filma Derviš in smrt režiserja Zdravka Velimiroviča. V Pulju je letos na festivalu jugoslovanskega igranega filma žirija CIDALC namenila Dervišu in smrt srebrno plaketo. Režiserju tega odličnega filma posnetega po romanu Meša Selimoviča je nagrado v prepolni dvorani kina Center izročila članica juljske žirije Stanka Godničeva. Mimo priznanja CIDALC je na festivalu v Pulju prejel še srebrno areno za filmski dosežek v celoti, zlato areno za kamero, zlato areno za scenografijo, režiser je dobil zlato areno za režijo, za epizodno vlogo pa je igralec Abdurahman Šalja prejel prav tako zlato areno.

Zanimiva filmska bera

Mednarodni kranjski festival športnih in turističnih filmov v Kranju se bo danes zvečer, ko se bodo odvrteli tudi zadnji metri filmskega traku in ko bodo podeljene na svečanem zaključku festivalne nagrade, zaključil že petič. Na žalost festivalne nagrade za najboljše športne in turistične filme v trenutku, ko zaključujemo redakcijo, še niso znane. Objavili jih bodo v torku na tiskovni konferenci, zato o nagradah kasneje.

O festivalu so rekli

Aco Štaka, režiser: »Moram reči, da je kranjski festival zanimiv. Ne strinjam se s tistimi, ki menijo, da mora specializirani festival imeti tudi specializirane gledalce: film je film in mora biti vsakomur dostopen. Pri tem ima kranjski festival še prednost: športni film namreč nudi vedno nova odkritja tako v filmski obliki kot v tematici.«

Fulvio Campiotto, novinar: »Organizacija festivala je dobra. Enako lahko rečem tudi za filmski izbor, ki ga gledamo v konkurenci. Res pa je, da umetniško velikega filma za sedaj še nismo videli. No, moram reči, da pa mi je nekaj filmov prav zares všeč.«

Pierre Mercier, vodja kanadske delegacije: »Prav veseli smo, da smo prišli k vam, saj smo doživeli zelo lep sprejem. Sodelovanje na kranjskem festivalu je naša prva festivalna izkušnja in prvi obisk Jugoslavije. Obenem spremljamo tudi kanadske filmske prispevke na vašem festivalu. Morda bi moral kranjski festival posvetiti več pozornosti še samim filmskim ustvarjalcem. Radi bi organizirali teden kanadskega filma pri vas in se še srečali z vami.«

Za vsak festival skorajda velja, da se gledalcem ob začetku postreže s poslastico, ostalo je zlata sredina, za zaključek pa je vedno nekaj »močnega«. To kot kaže velja tudi za kranjski festival. Za prvi festivalski večer lahko rečemo, da je imel najboljši izbor filmov in če bi obstajala tudi taka festivalna nagrada, jo brez dvoma zasluži prvi večer. Čeprav so turistični filmi na tem festivalu skorajda v podrejenem položaju, s tem mislim reči, da jih je malo in da se ne dvigajo nad poprečje, pa nikakor ne bi mogli iti mimo vedrega turističnega filma Na primer Dunaj. To je film z natančno izdelanim konceptom, ki se ga drži prav do kraja. Ostali turistični filmi morda še z eno ali dvema izjemama kot je Turčija in podobno, pa so le barvaste turistične slikanice, ki zdrse mimo kot slaba televizijska reklama.

Jugoslovanski prispevek na letošnjem festivalu ni tako majhen, saj smo že prvi večer videli kar dva naša filma. Medtem ko nas je prvi Dvojni salto navdušil, pa to ne bi mogli trditi za Pogačnikovega Cloveka z maslo, ker smo sicer od tega mojstra športnih filmov pričakovali več. Morda bo zaključni večer, kjer ima Jože Pogačnik še film Šport na ulici, pokazal kaj več.

Obilo zanimanja je vzbudil japonski film Sapporo, vendar pa ni presegel zgolj zapisa o zimskih olimpijskih igrah, kaj šele da bi se meril z odličnim filmom o olimpijadi v Mehiki, ki smo ga na kranjskem festivalu videli pred leti. Med filmskimi stvaritvami sredine tedna ne gre pozabiti kratkega filma Miče Miloševića, sicer pionirja na področju kratkega športnega filma; in sicer filma o Mate Parlovu. Kratki igrani športni film Dajmo hop, Janeta Kavčiča, ki smo ga že videli tako na televiziji kot v kinematografih je še vedno na dovolj visoki ravni, da zapuška pri gledalcu ugoden vtis. Na

isto temo kot Kavčičev film je bil ubran tudi film o nogometnem idolu Peleju. Po svojem profesionalnem dosežku film res ne bomo ocenili prav visoko, gledalci, ki so v festivalskih dneh kar solidno polnili kinematografsko dvorano, pa so seveda uživali in to je več kot dovolj. Prav ob kanadskem filmu Zakaj tečete je tudi slučajnim kinoobiskovalcem jasno, da se da z izvirnimi tehničnimi prijemi iz relativno dolgočasne športne panoge, nekakšne cross štafete, narediti film, ki gledalca vse do konca — do cilja drži na uzdi zanimanja.

Angleški film o slavnem avtomobilskem dirkaču Grahamu Hillu sicer ne dosega na prejšnjem festivalu nagrajenega filma Romana Polanskega o prav tako slavnem dirkaču J. Stewartu, kljub temu pa se mi zdi vrednejši od njega, saj med slavim in pogumnim življenjepisom neprestano zveni struna — upokojuje. Za dirkače, ki jim dirke pomenijo življenje, pa je konec dirkanja lahko tudi smrt, čeprav ne fizična.

Zadnje tri festivalske večere so na sporedu trije celovečerni športni filmi; o tem ter o nagradah pa v naslednji številki. L. M.

jubilejna mešanica

BRAVO

netto 100g

ŠPECIARIJA BLED

Proslava pod Krvavcem

V nedeljo je bilo pri spomin-skem obeležju na Kriški planini pod Krvavcem srečanje borcev in aktivistov krvavškega področja, ki so ga organizirali krajevna organizacija ZB Cerklje, občinski odbor ZB Kranj in Turistično društvo Cerklje. Srečanja sta se udeležila tudi član sveta federacije Miha Marinko in predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič. Udeležencem srečanja, med njimi je bilo tudi okrog 130 članov pionirskega odseka Planinskega društva Kranj, sta spregovorila Janez Por in Franči Ekar, ki sta poudarila, naj postane srečanje borcev, aktivistov in planincev na Kriški planini tradicionalno.

Sovjetski film Velemojster, eden od redkih celovečernih igranih filmov na letošnjem kranjskem festivalu; na žalost pa je maloštevilne gledalce razočaral.

Privarčevanih prek 600 milijonov

Po podatkih kranjske podružnice Ljubljanske banke je bilo konec avgusta letos na Gorenjskem vključenih v razne oblike varčevanja 174.346 prebivalcev. Le-ti so imeli prihranjenih skoraj 605 milijonov novih dinarjev.

Na hranilnih vlogah je imelo 143.237 prebivalcev 457 milijonov dinarjev, na deviznih računih pa so imeli 95 milijonov dinarjev. Prek 2000 stanovanjskih varčevalcev je imelo konec minulega meseca prihranjenih nekaj nad 32 milijonov dinarjev. Zanimivo je, da trenutno prejema osebne dohodke na hranilne knjižice 43.191 zaposlenih ali okrog 65 odstotkov vseh zaposlenih na Gorenjskem. Konec meseca so imeli privarčevanih 123 milijonov dinarjev.

Zanimivi so rezultati tudi pri drugih oblikah varčevanja. Trenutno pri kranjski podružnici Ljubljanske banke deluje 15 šolskih hranilnic, v katere je včlanjeno 3000 učencev na Gorenjskem. Do konca avgusta so učenci zbrali 250.000 dinarjev. V akcijo za varčevanje so vključeni tudi upokojenci. Pokojnino dobiva na hranilno knjižico pri kranjski podružnici Ljubljanske banke prek 870 upokojencev. Konec avgusta so imeli na hranilnih knjižicah 5 milijonov dinarjev.

Hranilne knjižice Ljubljanske banke pa je doslej dobilo na Gorenjskem tudi že okrog 11.000 novorojenčkov. Le-ti imajo prihranjenih okrog 3,5 milijona dinarjev. Tako so se začele vloge, ki jih je prispevala banka za novorojenčke, z vplačili staršev povečale kar za desetkrat.

K različnim oblikam varčevanja pa je kranjska podružnica Ljubljanske banke pred nedavnim dodala še eno novost. Zdaj občani v banki lahko shranijo tudi razne vrednosti (dokumente, vrednostne predmete in podobno). Pristojbina za takšno hranjenje pa je minimalna. A. Ž.

Naročnik:

KRNEJ VILMA
Planina 22
Kranj

VII. MEDNARODNI SEJEM OBRTI IN OPREME od 11. do 20. OKTOBRA

Odločen boj proti inflaciji

»Zvišanje cen in življenjskih stroškov zajema obseg, ki nas obvezuje k mnogim bolj odločnim ukrepom proti inflaciji.« je med drugim rekel na proslavi 30. obletnice ustanovitve 43. istrske divizije predsednik ZIS Djemal Bijedić. V svojem govoru je podal izčrpen prikaz mednarodnih in domačih problemov, med drugim tudi v odnosih z Italijo. Govoril pa je tudi o gospodarskih vprašanjih.

Nov mejni prehod

Zunanji minister Aldo Moro je napovedal italijansko pobudo za obnovitev pogovorov o odprtju novega mednarodnega prehoda pri Vrtojbi, ki naj bi postal stičišče jugoslovanskega in italijanskega cestnega omrežja. Kot je znano se je jugoslovanska stran za nov prehod zavzemala že pred dvema letoma, vendar brez odmeva na italijanski strani.

Nova cementarna

Sekretar izvršnega komiteja CK ZKS Franc Šetinc je v nedeljo dopoldne položil temeljni kamen za novo cementarno anhovskega Salonita ter izročil namenu nov most čez Sočo. Slovesnega začetka del se je udeležilo več predstavnikov gospodarskega in družbenega življenja v republiki. Ob tej priložnosti je v imenu predsednika CK ZKS Franceta Popita čestital kolektivu, ker so se odločili za gradnjo cementarne, ki bo prispevala velik delež pri osvoboditvi naše gradbene operative. Poudaril je tudi, da bodo morali v Anhovem kot tudi v drugih kolektivih vložiti še veliko naporov za vzpostavljanje resničnih samoupravnih odnosov, ki bodo omogočili, da bo odločanje delavcev zares zaživelo.

Spomenik heroju

V nedeljo dopoldne so na Turjaku ob grobnici 120 partizanov odkrili spominsko ploščo narodnemu heroju Zdravku Jovanoviću. Odkritje plošče je sovpadalo s krajevnim praznikom — 19. septembrom — ko krajanje praznujejo obletnico septembrske bitke 1943. leta z ostanki belogardiščin enot na Turjaškem gradu. Slovesnost so pripravili zveza združenj borcev NOV občine Ljubljana Vič-Rudnik in družbenopolitične organizacije krajevne skupnosti Turjak. Poleg predsednika CK ZKS Franceta Popita, so se slovesnosti med drugim udeležili žena padlega heroja Radmila Jovanović, hčerka Snežana Vučićević in narodni heroj Petar Brajević.

Slavje v Gornjem gradu

Na veliki proslavi ob spomeniku padlim borcem v Gornjem gradu v Savinjski dolini se je zbralo več tisoč ljudi, preživelih borcev IV. operativne cone, aktivistov celjsko savinjskega okrožja, predstavnikov koroških borcev in drugih. Slovesnosti so se udeležili predsednik predsedstva SRS Sergej Kraigher, predsednik republiške skupščine dr. Marijan Breclj, predsednik republiške konference SZDL Mitja Ribičič, nekdanji komandant štaba NOV in POS Franc Leskošek-Luka in drugi. Osrednji govor je imel predsednik republiškega izvršnega sveta Andrej Marinc, v kulturnem programu pa so sodelovali pihalna godba, pevski zbor in recitatorji iz Trbovelj. Udeleženci proslave so poslali pozdravno pismo predsedniku Titu.

Proslava v Ligu

Z odkritjem spomenika 41 padlim borcem NOV, z odprtjem prenovljene osnovne šole in kulturne dvorane, asfaltiranja odseka ceste skozi vas ter športnega igrišča so se v Ligu sklenile letošnje prireditve ob prazniku občine Nova Gorica. Na zborovanju je najprej spregovoril predsednik krajevne skupnosti Tone Jerončić, za njim pa je besedo povzel sekretar republiške konference SZDL Milan Kučan.

Kot gost republiškega izvršnega sveta je bil od 12. do 15. septembra v Sloveniji bremenski župan (predsednik deželne senata) Hans Koschnik z ženo. Koschnika, ki je eden izmed najuglednejših voditeljev zahodnonemške socialnodemokratske stranke sta sprejela tudi predsednik republiškega izvršnega sveta Andrej Marinc in predsednik slovenske skupščine dr. Marijan Breclj. V petek dopoldne je gost obiskal tovarno avtomatskih telefonskih central Iskra na Laborah, popoldne pa si je ogledal Bled. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Štipendirati in usmerjati

Podpis družbenega dogovora o štipendiranju — Na Jesenicah bodo z združevanjem sredstev organizacij združenega dela zbrali dva milijona dinarjev, znatno več kot kažejo potrebe — Poklicna orientacija mladih odvisna od šolanja v kraju bivanja

V torek, 10. septembra, so se na Jesenicah zbrali predstavniki organizacij združenega dela, predstavniki družbenopolitičnih organizacij, predstavniki jeseniškega Kluba študentov in predstavniki Zavoda za zaposlovanje in razpravljalni o podpisu družbenega dogovora in sporazuma o štipendijski politiki. V izredno zanimivi in plodni razpravi so se zavzemali predvsem za odpravo nekaterih problemov in pomanjkljivosti štipendijske politike ter se strinjali, da akcija čimhitreje poteka.

Z 0,5 ODSOTKA BI ZBRALI 2 MILIJONA DINARJEV

Družbeni dogovor predvideva, da naj bi vse organizacije združenega dela na poseben račun izločile 0,5 odstotka od bruto osebnega dohodka. Po izračunih bi tako v jeseniški občini zbrali dva milijona in pol dinarjev, znatno več kot kažejo tre-

Borci letujejo v Novigradu in na Jelovici

Vsako leto pri občinskem odboru ZZB NOV Jesenice organizirajo brezplačna letovanja za tiste nekdanje borce NOB, ki stroškov letovanja ob morju ali v planinah ne zmorejo. Tako nekateri letujejo v počitniški koloniji ZB Gorenjske v Novigradu, tisti pa, ki jim bolj prija gorski zrak, tišina in mir, pa v partizanskem domu ZB Gorenjske na Vodiški planini na Jelovici.

Tudi letos je sklad za zadeve borcev omogočil brezplačno letovanje 28 borcem v počitniški koloniji v Novigradu. Tam ima občinski odbor ZZB NOV Jesenice zagotovljenih 12 ležišč v vsaki izmed devetih izmen. Letovanje v Novigradu traja od 21. julija do 19. septembra, letujejo pa brezplačno tisti, ki so socialno ali zdravstveno ogroženi. Vsi borci, ki so se vrnili iz letošnjega dopusta v Novigradu, so bili izredno zadovoljni.

Nič manj pa ni prijetno letovanje tudi na Vodiški planini, med gozdovi Jelovice. Za letovanje v Partizanskem domu ZB Gorenjske na Jelovici sta se letos odločila dva borca, člana občinskega odbora ZZB NOV Jesenice. Partizanski dom na Jelovici oskrbuje občinski odbor ZZB NOV iz Radovljice, namenjen pa je vsem borcem Gorenjske. Letovanje v njem traja po izredno nizkih cenah od maja do oktobra, letujejo pa v 14 izmenah po deset dni.

Nemalo borcev, članov krajevne organizacije ZB iz Mojstrane pa se v času poletja odloči tudi za letovanje v domu borcev v Vratih, kjer je dom lepo urejen.

Invalidi letujejo v Strunjanu, kjer ima občinski odbor ZZB NOV Jesenice 21 prostih mest. V Strunjanu je letos letovalo 15 invalidov. D. S.

nutne potrebe. Na Jesenicah se je na orientacijski razpis prijavilo 158 prosilcev, od teh 86, ki bi potrebovali štipendijo za študij na srednji šoli. Seveda pa je mnogo več študentov in dijakov, ki bi po določilih družbenega dogovora lahko prejeli štipendijo, pa zanj niso zaprosili, ker razpisa niso zasledili. Prav zaradi tega so se na seji dogovorili, da bodo razpis ponovili.

Po mnenju nekaterih razpravljalcev pa bi se prav gotovo morali še dogovarjati o višini štipendije, razen tega pa stalno upoštevati tudi socialno stanje prosilcev. Prav gotovo bodo zdaj, ko so pri občinski skupščini organizirali posebno službo, lahko bolj konkretno in dosledno ter pošteno obravnavali vsak primer posebej in dodeljevali štipendijo po resničnem stanju in potrebah.

V ŽELEZARNI ZA ŠOLSTVO 6 MILIJONOV

Med tistimi organizacijami združenega dela, ki že od vsega začetka veliko štipendirajo, je v jeseniški občini nedvomno jeseniška Železarna. 6 milijonov dinarjev, kolikor znaša njihov letošnji predračun za šolstvo, je nedvomno samo dokaz, kako v Železarni skrbijo za svoje kadre. Kljub temu pa se prav v Železarni stalno srečujejo z nekaterimi problemi, ki so prav gotovo odraz problemov in pomanjkljivosti v naši štipendijski politiki nasploh.

Železarna Jesenice ima svoj Železarsko izobraževalni center z metalurško in poklicno šolo ter nešteti oddelki. V poklicno šolo se je letos vpisalo 100 učencev, od tega le nekaj učencev iz jeseniške občine, vsi ostali pa so iz drugih republik. Letos zaradi premajhnega vpisa ne bodo imeli srednjetehtnega oddelka in kljub temu, da ima Železarna svojo srednjo šolo, se letos niti en sam kandidat ne bo vpisal na metalurško fakulteto v Ljubljano!

OZD Gorenjska predilnica Škofja Loka

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

poslovodjo industrijske prodajalne

Pogoj: srednja strokovna izobrazba in 3 leta ustrezne prakse ali visoka kvalifikacija in 5 let ustrezne prakse;

pripravnika — kontrolorja kvalitete

Pogoj: srednja strokovna izobrazba tekstilno kemijske smeri;

referenta za socialno varnost

Pogoj: srednja strokovna izobrazba upravne ali ekonomske smeri in 2 leti ustrezne prakse. Sprejemno tudi pripravnik.

Posebni pogoj je poskusni rok 3 mesece.

Prošnje sprejema kadrovski oddelek OZD Gorenjske predilnice 15 dni po objavi.

Škofja Loka

Včeraj popoldne je bila v Škofji Loki seja izvršnega odbora občinske konference SZDL. Na njej so člani odbora razpravljali o vlogi družbenopolitičnega zbora v skupščinskem delu ter obravnavali poročilo o dosedanjem delu občinske skupščine, spregovorili o osnutkih statutov republiške konference ter krajevnih organizacij SZDL, razpravljali o osnutku načrta družbenega izobraževanja in usposabljanja delegatov, delegacij in političnih delavcev v socialistični zvezi na področju občine, sprejeli poročilo o poteku priprav za konstituiranje krajevnih skupnosti v občini ter obravnavali razporeditev delovnih mest v administraciji pri občinski konferenci SZDL Škofja Loka. -jg

Za jutri popoldne je sklicana tretja seja družbenopolitičnega zbora skupščine občine Škofja Loka. Navzoči bodo na njej spregovorili o vlogi družbenopolitičnega zbora v delu občinske skupščine, podana bo informacija o dosedanjem delu skupščine, delegati pa bodo imeli možnost postaviti tudi delegatska vprašanja. -jg

Praznovanje v Lomu

Vaščani v Lomu nad Tržičem so v nedeljo, 15. septembra, zelo slovesno zaključili enotedenske prireditve v okviru svojega krajevnega praznika. Organizirali so strelsko tekmovanje in motokros pod Storžičem, kjer so prvi uspešno nastopili domačini, osrednja prireditev pa je bila pred domom družbenih organizacij. Po mimohodu gasilcev iz raznih krajev tržiške občine ter pihalnega orkestra iz Tržiča so nastopili domači pevski zbor in šolska mladina. Predsednik krajevne skupnosti Tone Kralj je zbranimu zboru domačinov podal obračun dela in uspehov v preteklem obdobju ter perspektive v prihodnje.

Med mnogimi gosti so zavzemali posebno mesto partizanski kurirji, ki imajo skupno z nekaterimi podjetji

patronat nad tamkajšnjim pionirskim odredom G—34. Pionirji so že dopoldne priredili prisrčen sprejem pokroviteljem in jih povabili na prijazno srečanje na bližnji hribček. Vrstile so se partizanske pesmi, pogovori med dvema generacijama pa tudi pripovedi o resnih in smešnih dogodivščinah. Pionirji so prejeli primerna darila in tudi dokajšen prispevek za enodnevni izlet z avtobusom. Gasilci pa so počastili slavje z otvoritvijo nove električne sirene in drugimi uspehi. Celotna dolina je praznovala z upravičeno samozavestjo ob uspehih, ki jih dosegajo njeni ljudje v slogi, ki je značilna za take odročne kraje. K. M.

Načrti za bodočnost

Skupščina občine Škofja Loka je pred dnevi med prvimi občinami v Sloveniji dala v javnost osnutek družbenoekonomskega razvoja komune od leta 1974 do leta 1980. V skripti, ki obsega 344 strani velikega formata, so najprej podane značilnosti gospodarskega in socialnega razvoja škofjeloške občine za obdobje 1961-1971, ključni problemi prihodnjega razvoja, cilji srednjeročnega načrta, projekcija razvoja, projekcija bruto investicij ter bilanca materialnih ciljev in sredstev razvoja občine za obdobje 1974 do 1980, ob koncu pa še srednjeročna politika in ukrepi ter dopolnilni tabelarni pregledi.

O osnutku bo konec septembra na seji vseh zborov razpravljala občinska skupščina, kasneje pa bodo o načrtu spregovorili na javnih razpravah, ki bodo po vseh večjih krajih v občini, še-občani. Po predvidevanjih bodo o sprejemanju družbenoekonomskega načrta razvoja občine Škofja Loka od leta 1974 do 1980 razpravljali vsi zbori občinske skupščine še pred koncem leta. -jg

Francu Cerarju -Maticu

12. septembra je umrl v Kranju borec Franjo Cerar-Matic. Pred 79 leti se je rodil v Domžalah. Vse njegovo življenje je bilo izpolnjeno s človekoljubnim delom. V prvi svetovni vojni je bil kot zaveden Slovenec politično nezanesljiv in so ga avstrijske oblasti zaprle v temnico. Le njegova močna nprav in zavednost ga je ohranila pri življenju. Takoj po vojni leta 1918 se je boril kot vodilni oficir v Maistrovem bataljonu na Koroškem, kot borec za severno mejo. Zveza koroških borcev je sedaj izgubila požrtvovalnega člana. V NOB je bil najožji sodelavec Borisa Kidriča pri Glavnem štabu NOV Slovenije in opravljal razne odgovorne naloge na Dolenjskem. Nato je bil poslan v IX. korpus in je bil do osvoboditve komandant oficirske šole mesta Čepovan in Cerkno. Za zasluge v NOV in po osvoboditvi je bil odlikovan s petimi visokimi odlikovanji. Po vojni je kot strokovnjak-gospodarstvenik delal na zelo odgovornih delovnih mestih na ministrstvu za industrijo in kmetijstvo. Dolga leta je bil direktor tovarne Sešir v Škofji Loki. Leta 1958 je šel v pokoj. Pa ni miroval. Petnajst let je bil predsednik Društva upokojencev v Kranju, bil je član Predsedstva društva upokojencev Slovenije in Skupščine skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SRS, kjer je delal na izgradnji stanovanj za upokojence in domov za ostarele. S prizadevanjem za gradnjo dveh domov za upokojence v Kranju si je postavil najlepší spomenik. V Kranju je ustanovil tudi pevski zbor upokojencev. Bil je dober in odkritosrčen prijatelj, svetovalec, pripravljen vsestransko pomagati vsakomur, ki je bil v stiski in potreben pomoči. Številni prijatelji so ga spremenili na njegovi zadnji poti. V imenu upokojencev in koroških borcev sta se od njega poslovila M. Suhadolnik in J. Zupan. Pevski zbor upokojencev pa mu je v slovo zapel Simonitičjevo žalostniko »Spaval zdaj bo večno spanje in užival mir, pokoje«. J.S.

Prva veterinarska ambulanta

V soboto, 21. septembra, bodo v Bohinjski Bistrici odprli prvo veterinarsko ambulanto na Gorenjskem. Ambulanta bo imela operacijsko sobo in laboratorij. Denar za prvo veterinarsko ambulanto sta prispevala bivša veterinarska postaja Kranj in Zavarovalnica Sava Kranj. A. Ž.

Tudi pakirano sadje »predrago«

Konec minulega meseca je kranjska tržna inšpekcija v sodelovanju z drugimi inšpektorji oddelka za inšpekcijske službe kranjske občinske skupščine v 12 poslovnih enotah Veletrgovine Živila Kranj, Gostinskega trgovskega podjetja Central Kranj in Emone Ljubljana kontrolirala težo in kvaliteto pakiranega sadja in zelenjave. To je bila ena rednih akcij kranjske tržne inšpekcije.

Ugotovili so, da od 12 izbranih poslovalnic sadje in zelenjavo pakirajo v PVC vrečke ali drugo podobno in kvalitetno embalažo v devetih trgovinah. V ostalih so sadje in zelenjavo tehtali neposredno po nakupu. Nakupljenih je bilo 68 vrečk sadja in zelenjave: breskve, grozdje, hruške, jabolka, limone, slive, lubenice, orehi, mandeljni, česen, peteršilj, paprika, zelje, krompir, korenje, kumare in fižol. Ko so po nakupu vse blago natančno tehtali, so ugotovili, da so nakupili 54,50 kilograma sadja in zelenjave.

Ko so v predzadnji akciji kranjski tržni inšpektorji prav tako kontrolirali sadje in zelenjavo (vendar ne pakirano), so ugotovili precej nepravilnosti. Zdad, ko je šlo za pakirano sadje, ko je več časa za pripravo in natančno delo, so menili, da nepravilnosti morda ne bo toliko. Toda analize so pokazale ravno nasprotno.

Le pri 14 kupljenih vrstah sadja in zelenjave v devetih poslovalnicah so bili zneski pravilni, v petih primerih je bil izračunani znesek manjši kot bi bil lahko. Kar pri 48 vrstah sadja in zelenjave pa so bili zneski previsoki, in sicer od 3 par do 1,50 dinarja. Tako so v devetih poslovalnicah zaračunali za kupljeno blago za 19,09 dinarja preveč ali z drugimi besedami v škodo potrošnika.

V samopostrežbi Vodovodni stolp so za kupljeno blago zaračunali 3,24 dinarja preveč, v trgovini v Cerkljah 4,32 dinarja, v potrošniškem centru na Klancu 5,06 dinarja, v Oskrbji 4,24 dinarja, v Globusu 54 par, v trgovini Pri nebotičniku 1,49 dinarja in v trgovini v Čirčičah 20 par preveč; vendar je bilo v vseh trgovinah kupljenega več vrst sadja in zelenjave, v Čirčičah pa le ena vrsta, in sicer breskve. Pravilen izračun za štiri vrste kupljenega sadja (breskve, hruške, slive in grozdje) je bil le v trgovini v Britofu.

Ob analizi so tudi ugotovili, da v poslovalnicah Veletrgovine Živila Kranj emblaže pri pakiranem sadju in zelenjavi ne zaračunavajo, v poslovalnici Delikatose Gostinskega in trgovskega podjetja Central pa neupravičeno zaračunajo PVC vrečke po 30 par.

Prav tako nikjer, razen v Delikatosi, ni bila označena kvaliteta sadja in zelenjave, vendar je bilo v večini primerov sadje in zelenjava primerne kvalitete. V devetih primerih pa je bilo sadje (breskve, grozdje, slive in hruške) nagnito.

Akcija je tako pokazala, da tudi cenam za pakirano sadje ni verjeti. Pa ne le to. Redki so primeri, da je znesek pravilen, še bolj redki, da bi se v trgovini recimo zmotili v svojo škodo, v večini primerov pa je prikrajšan potrošnik.

Kranjska tržna inšpekcija je letos že organizirala nekaj akcij. Kot so povedali, nameravajo v prihodnje malo pogledati tudi v gostinstvo in obrt.

A. Zalar

Romi Kimavec je v komuni, v okolišju, kjer so mu vile rojenice določile, da bo živel in delal, veljal za zelo uglednega moža. Že v rosnih mladosti je dojel srž današnje družbene stvarnosti ter s srcem in dušo zaplul vanjo, hoteč dati svoj prispevek k hitrejšemu razvoju skupnosti. Uveljavljal se je naglo in uspešno ter neustavljivo plezal političnemu Parnasu nasproti. Stolčki, na katere je sedel, so bili iz mandata v mandat mehkeje oblaženi in vedno višje k zvezdam so segali. Zvesto je Romi služil stvari in nikdar ni mislil nase.

Potem je družba lepega dne spoznala, da goji na prsih cel kup pijavk, ki izkoriščajo njeno darežljivost in ji pijejo kri. Energično je sklenila napraviti konec podtalnemu zaslužkarstvu in prikritemu bogatenju. Kot povsod so tudi v omenjeni občini ustanovili posebno komisijo in jo poslali v boj zoper lakomneže. Na čelo pogumne četice so postavili, seveda, tovariša Kimavca, kajti po osebnostnih, zlasti moralnih kvalitetah, ga ni dosegal nihče. Hvaležno je Romi sprejel odgovorno funkcijo ter obljubil, da bo začitane naloge dosledno opravil, da ne bo popuščal pred nikomer in pred ničemer, saj on in kolegi v bistvu predstavljajo »nov prijem naše družbe proti ljudem, ki imajo pridobljeno imetje večje od doseženih dohodkov na podlagi vložene dela« — kakor je nekje modro zapisal.

In res so se močje zagrizli v problem. Vrtali, preiskovali in preverjali so ter diskretno jemali pod lupo sumljive tipe in skupine tipov, ki bi utegnili z nedovoljenimi prijemi ropati državo. Ne, ni šlo zmeraj gladko, ampak tovariš Kimavec je ob aktiviranju vseh preteklih izkušenj in spoznanj ter ob tesnem sodelovanju ostalih sorodnih organov nadzora, odkrivanja in pregona uspešno razkrinkaval grešnike. Kmalu so začele deževati pohvale od zgoraj in od spodaj in tudi ljudstvo je po gostilnah modrovalo! »Ja, ta pa zna, ni kaj!«

Če vrana vranam oči kljuje

Rezultati bi bili nedvomno še bolj bleščeči, a žal »razni senzacionalistični članki novinarjev niso prispevali k učinkovitejšemu poslovanju komisije,« je v aprilskem poročilu občinski skupščini navedel Romi. Presneti časnikarji, kako le si drznejšo ovirati tako pomemben organ, ki ga je spričo nekampanjskih prijemov izredno ugodno ocenil celo republiški sekretariat za finance!

Ampak člani komisije so kljub destruktivnim poskusom briljantno krmarili barko pravice naprej. Posebno Kimavec ni štedil s časom in močmi. Ponavadi je prihajal domov šele pozno popoldan, utrujen kot boksar po knock outu. In še bi nesebično garal, še bi izgoreval v borbi za boljše bodočnost naroda, če se mu ne bi zgodila majhna nerodnost. Neki nebodigatreba je namreč iznenada zapičil nos v privatno plat Romijevega eksistiranja ter baje spravil v javnost zanimive reči. Preseščena davkarija in inšpektorji so, denimo, zvedeli, da je zastavonoša krajevne armadice antikristolovcev že dve leti srečen lastnik neprijavljene oštarije in da niti on, niti sorodstvo ni dotlej odrinilo pristojnim službam niti beliča uzakonjenih dajatev...

Zdad v dotičnem »becirku« Gorenjske, izrazilo proletarskem območju, uradno nič kaj dosti ne govorijo o komisiji za ugotavljanje izvora premoženja. Neuradno je sicer slišati marsikaj, toda prosim vas, le kdo naj verjame kuloarskim natolcevanjem?! Kvečjemu kak senzacionalistično razpoloženi novinar jim utegne nasesti, kak neodgovornež, ki nalašč noče počakati, da zadeva dozori in zadobi ustrezno popravljeno podobo. Ne pustite se mu zavesti, spoštovani bralci! Ne prebirajte zgodbic o vrani, ki je žlahti oči kljuvala! Čenče so eno, resnica pa čisto nekaj drugega.

Samo — kaj?

-rj

Jezikovni

tečajji v šolah in vrtcih

Center za estetsko vzgojo v Kranju tudi letos pripravlja različne tečaje in krožke za otroke in mladino od 5 do 20 let — prostorska stiska

Toliko mladine kot jo znajo pritegniti v Centru za estetsko vzgojo v Kranju, zlepa ne vključuje nobena mladinska organizacija. Zanimivi programi dela spodbujajo aktivnost in ustvarjalnost mladih ljudi in pomagajo razvijati njihove talente. Teden za tednom za nekaj ur prihajajo v delavski dom v Kranju. Obiskujejo likovne in filmske krožke, jezikovne tečaje, baletno šolo in plesne tečaje ter se vključujejo v različne oblike amaterske dejavnosti.

Lani je center pripravil več kot 80 različnih krožkov za mladino različnih starosti. Obiskovalo jih je približno 750 otrok in mladih ljudi od 5 do 20 let. Zabeležili so prek 100.000 obiskov, kar za Kranj prav zagotovo ni malo.

O kvaliteti dela pa pričajo številna priznanja in nagrade, ki so jih na

Graditev kasni

Delavci podjetja Gradles Medvode pospešeno gradijo telovadnico pri osnovni šoli Franca Bukovca v Preski, ki bi po načrtih graditve osnovnih šol in vzgojno varstvenih ustanov iz samoprispevka morala biti zgrajena do konca novembra letos. Zaradi dodatnih del pri centralni kurjavi bodo dela najverjetneje končana do konca leta.

Telovadnica bo imela površino 28x16 m z galerijo za gledalce. Zraven bo še mala telovadnica, večnamenski prostor, garderobe in sanitarije. Načrte za telovadnico, ki bo predvidoma veljala 3,5 milijona dinarjev, je izdelal Arhitektski biro iz Ljubljane.

-fr

različnih tekmovanjih, prireditvah in razstavah — odnesli obiskovalci krožkov. Posebno so se odlikovale filmske skupine, likovni amaterji in plesalci športnih plesov.

Baletna šola je sodelovala pri predstavi dedka Mraza v ljubljanski operni hiši, lutkovne skupine pa so ob tem otroškem prazniku pripravile več kot 20 predstav v okolici Kranja. Filmske skupine so se s filmi, ki so jih posnale, predstavile na jugoslovanskih festivalih amaterskega filma in tudi zunaj meja jim je že uspelo pokazati, kaj znajo in zmorejo.

Kot večino podobnih organizacij in ustanov tudi Center za estetsko vzgojo tarejo prostorske težave. Prostori, ki jih imajo v delavskem domu v Kranju, že davno ne zadostujejo več. Zato so se odločili, da bodo jezikovne tečaje organizirali kar v šolah. Lani so bili tečajji na Prešernovi šoli in šoli Staneta Žagarja v Kranju, v Naklem, Cerkljah in na Kokriči. Letos pa bodo tečaje tujih jezikov pripravili tudi v Preddvoru in v Predosljah.

Starši se zelo zanimajo za jezikovne tečaje za predšolske otroke. Ker je vpis zelo velik, so se pri Centru odločili, da letos pripravijo jezikovne krožke kar v vrtcih, in to v dopoldanskem času. Otroci so skupaj, poznajo se in se bodo raje učili. Staršem pa bo prihranjena pot popoldne v mesto ali v šolo, kjer je tečaj.

Letošnje šolsko leto bodo pripravili približno toliko krožkov kot lani in v enakem obsegu. Čeprav je zanimanje veliko, dejavnosti ne morejo širiti zaradi prostorske stiske.

L. B.

Nova organiziranost delovnih kolektivov

V Tržiču so že na februarski konferenci ZKS ugotovili, da se je v občini postopek za novo samoupravno organiziranje organizacij združenega dela začel pravočasno in da se je tako organiziralo 17 organizacij združenega dela. Zataknilo se je le pri Servisni pralnici Ravne, ki nima dovolj zaposlenih in se bo zato združila s Komunalnim ali Obrtnim podjetjem Tržič. Vse organizacije združenega dela so ostale enovite organizacije, le v Peku so osnovali pet temeljnih organizacij združenega dela, so med drugim ugotovili na zadnji seji komiteja občinske konference ZKS v Tržiču. Pogoje za oblikovanje temeljnih organizacij ima tudi Bombažna predilnica in tkalnica. Politični aktiv tovarne je to problematiko že obravnaval in sprejel vrstni red potrebnih opravil za oblikovanje TOZD.

Štab za samoupravno konstituiranje temeljnih organizacij in organizacij združenega dela tržiške občine je tudi ugotovil, da so se pravočasno po novem organizirala tudi podjetja, ki imajo sedež zunaj tržiške občine. To so Mercator, Lepenka, Tovarna-pil in Projekt. To vprašanje pa še ni rešeno pri gozdnem obratu, Cevarni v Retnjah, Žitu, Mlekarni in Mesariji. Omenjene organizacije imajo pogoje za novo organiziranost. Posebna delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov štaba, izvršnega sveta občinske skupščine, občinskega sindikalnega sveta in komiteja občinske konference ZKS, bo o teh primerih

izdelala natančno oceno. Sledili bodo obiski v teh organizacijah združenega dela. Nekaj so jih Tržičani že organizirali, ostali pa so v programu do konca meseca in naslednji mesec. Štab za samoupravno konstituiranje pa je vseeno že dobil dokaj jasno sliko o položaju samoupravljanja v občini, obenem pa ugotovil, da so nekatere organizacije združenega dela to vprašanje rešile na dokaj izviren način. Pohvala velja predvsem Zlitu, Tovarni kos in srpov, Triu, Obrtnemu podjetju, predilnici, ki je z organizacijo samoupravljanja že postavila temelje TOZD, Mercatorju, Lepenki, Pilarni itd.

Žal pa štab za samoupravno konstituiranje ugotavlja, da obveščanje in sodelovanje med delavci in delegati organov samoupravljanja, delegacijami za zbor združenega dela in družbenopolitičnimi organizacijami ni najboljše. Te odnose imajo še najbolj urejene v Peku. Tudi z delovanjem organov delavske kontrole v tržiški občini niso zadovoljni. Kontrola je dobila svoj smisel predvsem v Tovarni pil Triglav in Triu, medtem ko v posameznih organizacijah združenega dela delavske kontrole še sploh ni (TIKO, ZLIT), ali pa je njeno delo pomanjkljivo (Peko). Za člane organov delavske kontrole bo tržiška Delavska univerza organizirala seminar. Spodbudna je tudi ugotovitev, da sta se delo in vloga družbenopolitičnih organizacij v organizacijah in temeljnih organizacijah zboljšala.

J. Košnjek

STOLPEC ZA UPOKOJENCE

DRUŽINSKA POKOJNINA

Vprašanje: Do kdaj imajo otroci pravico do družinske pokojnine?

Odgovor: Otroci imajo pravico do družinske pokojnine do dopolnjenih 15. let. Če pa so na rednem šolanju, prejemajo pokojnino najdlje do 26. leta starosti. Če postane otrok pred dopolnitvijo starosti, do katere mu je zagotovljena pravica do družinske pokojnine, popolnoma in trajno nezmožen za delo, ima pravico do družinske pokojnine, dokler traja takšna nezmožnost. Če postane otrok popolnoma in trajno nezmožen za delo po dopolnitvi starosti, do katere mu je bila zagotovljena pravica do družinske pokojnine, vendar pred smrtjo tistega, po katerem uveljavlja pravico do pokojnine, pridobi pravico do družinske pokojnine, če ga je zavarovanec oziroma uživalec pravice do svoje smrti preživljal. V tem primeru se tudi za otroka zahteva dokazilo, da ga je prizadeti dejansko preživljal.

Otrok lahko uveljavlja pravico do družinske pokojnine po kateremkoli od družinskih roditeljev, če oba izpolnjujeta pogoje pokojninske in zavarovalne dobe, vendar več otrok iz istega zakona lahko uveljavlja le skupno družinsko pokojnino po enem od roditeljev.

Pri pastorku je poleg pogojev, ki so glede starosti, šolanja ali nezmožnosti določeni za otroka, še poseben pogoj, da ga je umrl sam ali skupaj z zakoncem preživljal in sicer v svojem gospodinjstvu. Tudi za vnuke, brate in sestre je pogoj preživljanje zaradi tega, ker sami niso imeli lastnih dohodkov. Za otroka brez staršev je poleg tega še pogoj, da ga je umrl preživljal v svojem gospodinjstvu najmanj leto dni pred svojo smrtjo, razen v primeru, ko je bila smrt posledica nesreče pri delu ali izven dela.

VOŠČILO NAJSTAREJŠI ČLANICI

Odborniki društva upokojencev iz Radovljice so minuli teden voščili svoji najstarejši članici Heleni Pretnar iz Begunj zdravja, dobre volje in veselja za dan, ko je dopolnila 103. leto življenja. Slavljenka jih je sprejela nasmejana in dobre volje. Marsikaj je še znala povedati o svojem dolgem življenju skromne in tudi šegave gorenjske matere. Od njenih devetih otrok jih živi še pet in sicer tri hčere in dva sinova. Ko je družba veselo razpoložena zapela Kol'kor kapljic, tol'ko let, je tudi Pretnarjeva prav krepko pomagala. Odbornike, ki so ji prišli voščiti, je povabila še na naslednji rojstni dan, želela pa bi seveda, da jo kdaj obiščejo tudi kar tako.

Radovljiški upokojenci še enkrat čestitajo Heleni Pretnar v želji, da bi naslednji rojstni dan pričakala prav tako vedra in vesela in krogu svojih skrbnih otrok.

A. H.

Delavcev primanjkuje

V medvoških delovnih organizacijah je že dalj časa čutili pomanjkanje delavcev. Kljub bližini delovnega mesta in ugodnemu zaslužku se mnogi Medvodčani in okoličani vozijo na delo v bližnje industrijske kraje, od drugod pa zaradi pomanjkanja stanovanj ni priliva delavcev. Za omilitve tega problema imajo v načrtu graditev samskega doma, na novo zaposlenim delavcem pa omogočijo tudi izpopolnjevanje na delovnem mestu.

Nova stanovanja

Delavci gradbenega podjetja Tehnik iz Skofje Loke so zgradili štiri stanovanjske enote na trikotnem zemljišču v Medvodah. V njih je 48 stanovanj, katere je investitor »Standardinvest« že prodal bodočim stanovanjem. Kvadratni meter stanovanjske površine je veljal le 3800 dinarjev.

-fr

Mesec talnih oblog, zidnih tapet in preprog

10%

NIŽJA CENA V SEPTEMBRU

Naročila in nakup možna tudi v prodajalnah: v Kranju, Cesta JLA 2 na Jesenicah, Titova 33 in Tavčarjeva 6

GLAS 3
Torek, 17. septembra

Na seminarju o novih učnih metodah matematike na osnovnih šolah, ki je v pomoč staršem mladih-mladim študentom, sem srečal sošolko Mico.

»Joj, takšno presenečenje,« si stiskava roke in se po inšpektorsko ogledujeva, saj se že nisva videla petnajst let. In potem, ko se malček oddahneva od presenečenja in se tako rekoč stabilizirava, se pričnema spravevati in odgovarjati kot po tekočem traku.

»Kje živiš, Mica,« sem radoveden, »da te ni nič videti?«
 »Tu, v mestu sem dobila stanovanje in zdaj smo — kompletna družina — zelo srečni,« mi v eni sapi govori Mica, v drugi pa: »Ja, že nekaj let delam tu v manjšem podjetju. Služba mi je vseh in zaslužek no — tudi!«

»Kako se pa drugače počutiš,« jo uprašam, ker je videti prijetno zadovoljna.
 »Oh, odlično,« reče Mica in tretjič globoko zajame sapo za pripoved:

»Sodelavci imam tudi dobre, smo res prijatelji, se odlično razumemo. Če pa le včasih pride do nasprotij, si kar vse povemo v obraz brez miš-maša. Zares — moram potrpati za srečo — odlično se počutim med njimi!« Pri tem se nahitrico nasmehne in potem je radovedna: »Kako pa ti?«

»Ah, vidiš,« rečem, »jaz pa nimam takšne sreče! Službo imam sicer dobro, toda med seboj se razumemo le bolj tako kot gre v tisti pesmi o psu in mački.«

»A res,« se čudi Mica in me gleda z očitnim dvomom.
 »Res,« rečem, »v naši pisarni je hudo, ker so takšni primitivci, joj! Si ne moreš misliti! Pridem zjutraj v službo, ne rečem dobro jutro in že šušljajo: o, je tale primitiven, se pozdravi ne! In če pridem s kravato, sem primitiven važič, ker nosim kravato... Spet drugič, ko pridem v kavbojkah, sem primitiven kmet... In sploh! Sušljanja na štiri oči je več ko v vsakem čebeljem panju... Joj, ti rečem! Da ti o dvobojih okrog vrstnega reda za posojila sploh ne govorim! In sploh! Si sploh moreš misliti!«

Drugi rojstni dan

»Seveda si,« pravi Mica, »samo ne gre mi v glavo, kako je to sploh mogoče! Saj je v takšnem okolju nemogoče delati.«

»Saj,« rečem Mici, »to je očitno! Nimam pač takšne sreče kot ti!«

»Pa zamenjaj službo,« predlaga Mica.

»A misliš,« rečem potrto.

»Seveda! Mnogokrat to pomaga človeku,« reče Mica, jaz pa jo hvaležno pogledam: »Morda res!«

»Le razmisli,« mi še reče in odhiti.

»Ah, kaj bi dal za takšno srečo kot jo ima Mica,« si mislim ter počasi in slabe volje odidem v pisarno.

In potem sem dva meseca razmišljal o Micinih besedah, dokler nekega jutra nisem srečal srečne Mice v avtobusu.

»Kam se pelješ,« jo uprašam.

»V službo vendar,« mi reče.

»Kako to,« mi ne gre v glavo, »pa v ta konec?«

»Ja,« se posmeje Mica, »ti prav gotovo še vedno delaš in trpiš v isti pisarni, jaz pa sem premenjala službo za boljšo.«

»O?! Kje si zdaj,« rečem in jo debelo gledam, čeprav je rano.

»V velikem novem podjetju. Oh, tu je šele lepo! Ko bi ti le videl! Perfektno! Ko da ne hodim v službo, ampak na zabavo, tako mi je lepo!«

»A res,« požiram sline, ker se mi Mica zares zdi od vrage: »Pa sodelavci? So tudi tako perfektni kot v prejšnjem kolektivu? Se razumete, a?«

»Oh, nimam besed, da bi ti povedala kako so fini,« pravi Mica in potem nekaj minut zares tudi molči.

»To je zdaj čisto drug svet,« navdušeno reče in potem se drobceno in nežno nasmehne: »O tem človek lahko le sanja, če ne vidi teh ljudi, tako so tovariški!«

»Ti imaš res večjo srečo kot pamet,« rečem Mici, ki mi brž pokaže s prstom na svoje čelo in pomenljivo pomežikne; jaz pa ji pokažem čisto nič nevoščljiv obraz, čeprav sem le notri v srcu resnično malček nevoščljiv.

»Torej — so še boljši kot prejšnji sodelavci,« sem radoveden.

»Oh, prosim te Janez — prejšnjih sodelavcev mi raje ne omenjaj več!«

»Zakaj pa ne,« rečem, ker bi rad še kaj izvedel o dobrih ljudeh.

»Zato,« pravi Mica, »ker šele zdaj vidim, med kakšnimi primitivci sem morala delati prej! Groza me je, če se le spomnim!« In slabe volje izstopi, mene pa takoj v srcu nekaj zapika in istočasno se mi v glavi prične delati jasen dan: zelo jasen, z ljudmi in soncem.

»Seveda! Takšna je ta pesem,« mislim, ko grem po cesti, »oh, kako sem že rekel — da je v naši pisarni? Kakšni so medsebojni odnosi pri nas?« Tako mislim in naenkrat sem poln veselja, ko hitim proti podjetju, da spotoma celo pozdravim nekega neznanca.

In potem v bližnji trgovini kupim liter vina ter veselo stopim v pisarno: »Dobro jutro vsem!« Pri tem čutim, kako sem čisto aragačen kot prejšnja jutra, da me vsi začudeno gledajo, ker sem preroben.

»Prijatelji,« rečem navdušeno, »danes bomo nekaj proslavili!«

»Kaj pa,« se čudijo, »saj še ni tvoj rojstni dan?«

»O, pač — danes je moj drugi rojstni dan!«

Pavel Lužan

»Lepo je pri vas...«

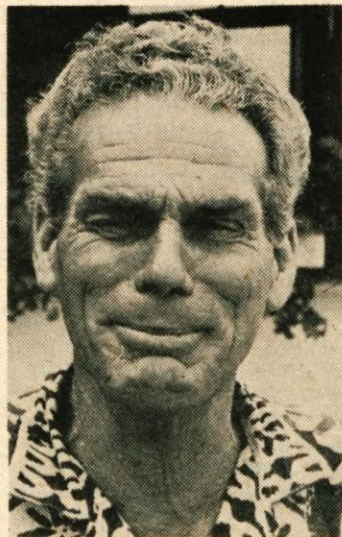
Kamp Smlednik v Dragočajni je bil letos deležen rekordnega obiska gostov. Člani turističnega društva Moše-Dragočajna, ki upravljajo kamp, so pravočasno pripravili vse potrebno za čimboljše počutje gostov ter so preuredili okrepčevalnico, obnovili sanitarije ter uredili igrišča za male športe. Kamp se počasi, a vztrajno dviga na lestvici najbolj urejenih kampov pri nas ter je številnim tujim ljubiteljem narave že dovolj poznan. Sicer pa prepustimo besedo gostom, ki so nam povedali:

BARBUTI SIMONE, profesorica, Francija: »Tukaj sva z možem mesec dni. V popolnem miru sva se pripravljala na novo šolsko leto. Z domačini smo se odlično razumeli, bili smo kot velika družina. Cenim vašo deželo in tovariša Tita, ki je velik državnik. Rada bi kupila njegovo sliko, vendar je žal nisem mogla nikjer dobiti.«

FASTO MARIO, industrialec, Italija: »Z ženo sva po naključju izvedela za ta »raj na zemlji« in ostala tu celih 14 dni. Spoznala sva številne prijatelje, ljubitelje narave in sva polna nepozabnih vtisov. Obiskala sva Bled, Postojno, bila na Triglavu — prečudovito!« -fr

BOXALL BILL, farmar, Nova Zelandija: »Z ženo sva bila v kampu dva dni in hitela naprej v Dubrovnik. Toda, vrnila sva se, ker ni nikjer kampa, ki bi bil enakovreden Smledniku. Sva na potovanju po Evropi in se prihodnje leto vrneva.«

Cesta JLA 6/1
nebotičnik

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

Sobotnega izleta se je udeležilo prek 70 ljubiteljev gora. — Foto: F. Perdan

Doslej najmnogičnejši izlet

Sobotni izlet v gore in okviru akcije Vsi Kranjčani hodijo v gore, ki jo organizirata Planinsko društvo Kranj in temeljna telesnokulturna skupnost kranjske občine, je bil najmnogičnejši med dosedanjimi izleti, saj se ga je udeležilo več kot 70 ljudi. Planinci so krenili iz doline Kokre na Krvavec in Zvoh, odtod pa prek Dolgih njiv nazaj v Kokro. Hoja je trajala 7 ur. Izletniki so se ustavili pri spomenikih NOB v Kokri in na Davovcu, kjer jim je o dogodkih med

narodnoosvobodilno borbo na tem področju pripovedoval vodja pohoda Karel Bajt.

Posebnost sobotnega izleta, ki je ponovno potrdil, da je akcija planincev in temeljne telesnokulturne skupnosti dosegla pričakovanja, je bila v tem, da so se ga udeležili tudi nekateri izletniki iz krajevnih skupnosti s krvavškega področja ter 20 mladink in mladincev iz vzgojnega zavoda v Preddvoru. -jk

Pred dobrim tednom je gasilsko društvo Železniki kupilo nov gasilski avtomobil. Veljal jih je 140.000 dinarjev. 90.000 dinarjev je prispevala občinska gasilska zveza Škofja Loka, drugo pa so zbrali gasilci in občani s prostovoljnimi delom ob raznih prireditvah. Zlasti se je pri delu odlikovala mladina. Za nakup avtomobila so se odločili, ker je kombi, ki so ga imeli pred tem, postal premajhen. Železniki namreč postajajo industrijski kraj. Za gašenje požara v industrijskem obratu pa stara oprema ni bila primerna. Zato že imajo v načrtu, da bodo v prihodnjih nekaj letih kupili tudi drugo sodobno gasilsko opremo za gašenje požara v proizvodni hali, skladišču ali podobnih prostorih.

Kombi so prodali gasilskemu društvu Bukovica, ki deluje v okviru gasilskega društva Železniki. (lb) — Foto: F. Perdan

Naročniki žrebajo naročnike za nagradno potovanje

Objavljamo imena tretjih dvajset Glasovih izžrebanih naročnikov jesenskega žrebanja:

Bernik Valentin, Pot na Jošta 26, Kranj, je izžrebal naslednje naročnike:

Dežman Ivan, Ribno 103, Bled
 Drinovec Janez, Podbrezje 3, Duplje
 Kavčič Milan, Sovodenj 19
 Vrhovnik Ludvik, Stružnikova 7, Senčur
 Triler Matevž, Vešter 24, Šk. Loka
 Frakelj Janko, Binkelj n. h., Šk. Loka
 Furlan Rado, Studeno 19, Železniki
 Svetina Vinko, Al. Travna 20, Jesenice
 Rihtaršič Marija, Racovnik 7, Železniki
 Jesenko Bernard, Nova vas 19, Žiri

Orehk Janez, Snedcova 12, Kranj, je izžrebal naslednje naročnike:

Meglič Francka, Potarje 9, Tržič
 Kuralt Anton, Zabnica 51
 Nastran Dragica, Plečnikova 4, Maribor
 Kokalj Albina, Log 21, Šk. Loka
 Mikšič Marija, Naklo 183
 Mekiš Ferdo, Zupančičeva 2, Kranj
 Meglič Danilo, Kebetova 18, Kranj
 Mubi Anton, Predoslje 19, Kranj
 Mali Peter, Olševek 10, Preddvor
 Kristan Jakob, Zg. Otok 14, Radovljica

V naslednji številki bomo objavili ostale izžrebanke. Potovanje bo v soboto, 28. septembra 1974. Vsem izžrebanecem bomo poslali še posebna obvestila.

OBLAČILA
Novost
Tržič

Organizacija združenega dela
oblečila Novost Tržič
razpisuje prosto delovno mesto
računovodje
(ni reelekcija)

Za zasedbo delovnega mesta se zahteva poleg splošnih z zakoni določenih pogojev še končana ekonomska srednja šola, 8 let samostojnega dela v knjigovodstvu. Osebnih dohodkov in naloge za to delovno mesto so določeni po samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu.

Kandidate prosimo, da svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in z opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo najkasneje do 10. oktobra 1974 Komisiji za združeno delo v naši OZD.

SCHIEDEL - YU - Kamin
dimnik št. 1 v Evropi
PGP
GRADNJA ŽALEC

21

V sodelovanju s Prešernovo družbo objavljamo v nadaljevanjih kriminalko Agathe Christie Karibska skrivnost. To knjigo so dobili za nagrado izrebrani naročniki knjižne zbirke za leto 1974.

»O, ali res? Katerega? Kaj je rekel?«

»Pravijo, da je doma s Kube.«

»Pri nas imamo dva Kubanca in enega Portoričana.«

»Moški, ki mu je ime Enrico, je izjavil, da je vaša žena prišla iz obednice v kuhinjo, stopila skozi druga vrata na vrt in da je imela v roki nož.«

Tim je strmel vanj.

»Molly je držala nož? Sicer pa — zakaj pa ne? Zakaj — saj menda ne mislite — na kaj pa sploh namigujete?«

»Rad bi se pogovoril o času pred večerjo, preden so prišli v obednico gostje. To je bilo verjetno okrog pol devete ure. Kot vem, ste bili v obednici in se pogovarjali z glavnim natakarjem Fernandom.«

»Da.« Tim je pomislil na prejšnji večer. »Da, spominjam se.«

»In vaša žena je prišla v obednico s terase.«

»Da.« je pritrdil Tim. »Vsak večer hodi na teraso pregledat mize. Včasih osebje napačno razpostavi krožnike, pozabi kakšen del jedilnega pribora in podobno. To se je najbrž zgodilo tudi včeraj. Verjetno je preurejala jedilni pribor in je odstranila odvečen nož ali pa žlico, kar je nato obdržala v roki.«

»In tako je prišla s terase v jedilnico. Vam je kaj rekla?«

»Da, izmenjala sva nekaj besed.«

»Kaj je rekla? Se spominjate?«

»Vprašal sem jo, s kom je govorila. Slišal sem njen glas s terase.«

»In kaj je odgovorila?«

»Da se je pogovarjala z Gregoryjem Dysonom.«

»Da, to je izjavil tudi on.«

»Flirtati je hotel z njo.« je nadaljeval Tim. »Malce rad leta za ženskami. To me je spravilo v slabo voljo in rekel sem: 'Da bi ga vrag' — Molly pa se je zasmejala in rekla, da bo že ona poskrbela, da bo vse v redu. Molly je zelo priročna za kaj takega. Ni vedno lahko, veste. Gostov ne smemo žaliti in privlačno dekle kot je Molly se mora z nasmehom in skomigom ubraniti občudovalcev. Gregory Dyson nikakor ne more pustiti lepih žensk pri miru.«

»Je prišlo med njima do prepira?«

»Ne, ne verjamem. Kot po navadi se ga je tudi včeraj verjetno otresla z nasmehom.«

»Ali se lahko povsem zanesljivo spomnite, če je imela v roki nož ali ne?«

»Ne morem se spomniti — skoraj prepričan sem, da ga ni imela. Pravzaprav sem čisto prepričan, da ne.«

»Pa ste pravkar rekli, da...«

»Poslušajte, rekel sem le to, da bi bilo povsem samoumevno, če bi imela v roki nož, medtem ko se je kretala po jedilnici ali kuhinji. Res pa se prav določno spominjam, da ni imela prav ničesar v rokah, ko je prišla s terase v jedilnico. Prav ničesar in konec.«

»Aha.« je rekel Weston.

Tim ga je nemirno pogledal.

»Kaj za božjo voljo pa hočete? Kaj pa je rekel tisti prekleti norec Enrico — Manuel — ali kdor je pač že bil?«

»Rekel je, da je vaša žena prišla v kuhinjo, da je bila videti razburjena in je imela v roki nož.«

»Strašno bujno domišljivo ima.«

»Ali ste med večerjo in potem še kaj govorili z ženo?«

»Ne — zelo veliko dela sem imel.«

»Je bila vaša žena med večerjo v obednici?«

»Jaz... da, med večerjo vedno hodiva med mizami in nadzorujeva, da gre vse kot treba.«

»Ste sploh kaj govorili z njo?«

»Ne, zdí se mi, da ne... Navadno imava oba polne roke dela in ne opaziva vsega, kar počno drugi. Za pogovor pa sploh nimava časa.«

»Torej se ne spominjate, da bi govorili z njo vse do trenutka, ko je čez kakšne tri ure prišla po stopnicah, potem ko je našla truplo?«

»Strašno jo je prizadelo. Grozno se je razburila.«

»Vem. Zelo neprijeten doživljaj. Kako to, da se je sploh sprehajala po stezi na obali?«

»Po naporu serviranja večerje se večkrat odpravi na sprehod, da se za trenutek umakne gostom in sproščeno zaduha.«

»Ko se je vrnila, ste se ravnokar pogovarjali z gospo Hillingdonovo.«

»Da. Skoraj vsi drugi so se bili odpravili spat.«

»O čem sta se pogovarjala?«

»O, nič posebnega. Zakaj? Kaj pa je rekla?«

»Do sedaj še ni rekla ničesar. Ničesar je še nismo vprašali.«

»Pogovarjala sva se pač o tem in onem. O Molly, o upravljanju hotela, o tem in onem.«

»In nato je po stopnicah na teraso prišla vaša žena in vama povedala, kaj se je zgodilo?«

»Na njenih rokah je bila kri?«

»Seveda je bila kri na njenih rokah! Prijela je dekle, in jo poskusila dvigniti in ni mogla razumeti, kaj se je zgodilo, kaj je narobe z dekletom. Seveda je bila kri na njenih rokah! Poslušajte, na kaj za vruga pa namigujete? Saj namigujete na nekaj, kajne?«

»Umirite se, prosim.« je rekel Daventry. »Vem, da je vse to zelo naporno za vas, Tim, vendar pa moramo razčistiti vse podatke. Kot sem slišal, se vaša žena v zadnjem času ne počuti preveč dobro.«

»Neumnost! Z njo je vse v redu. Smrt majorja Palgrava jo je pač prizadela. Zelo občutljiva je.«

»Kakor hitro si bo opomogla, ji bomo morali zastaviti nekaj vprašanj.« je rekel Weston.

»Da, ampak ne še zdaj. Zdravnik ji je dal pomirjevalno sredstvo in je rekel, da je ne sme nihče nadlegovati. Ne bom dopustil, da bi jo vznemirjali in osorno ravnali z njo, razumete?«

»Nihče ne bo osorno ravnal z njo.« je rekel Weston. »Le podatke moramo razčistiti. Za sedaj je ne bomo vznemirjali, toda brž ko nam bo zdravnik dovolil, jo bomo morali zaslišati.« Glas mu je bil blag, a neomajen.

Tim ga je pogledal, odprl usta, vendar pa ni rekel nobene.

Evelyn Hillingdonova, ki je bila mirna in zbrana kot vedno, je sedla na stol, katerega ji je nakazal Weston. Vsako vprašanje je počasi in dobro premislila, preden je odgovorila. Njene temne, inteligentne oči so zamišljeno opazovale Westona.

»Da.« je rekla, »z gospodom Kendalom sva sedela na terasi in se pogovarjala, ko je po stopnicah prišla njegova žena in nama povedala o umoru.«

»Vašega moža ni bilo zraven?«

»Ne, spat je šel.«

»Ali ste imeli kakšen poseben vzrok za pogovor z gospodom Kendalom?«

Evelyn je privzdignila tanko začrtane obrvi — v znak da je vprašanje sila neumestno.

Hladno je odgovorila:

»Kakšno čudno vprašanje. Ne, za najin pogovor ni bilo nobenega posebnega vzroka.«

»Ste se pogovarjala o zdravju njegove žene?«

Evelyn je spet premislila.

»Ne spominjam se.« je nazadnje odvrnila.

»Ste prepričani?«

»Prepričana o tem, da se ne spominjam? To se pa res čudno sliši — ljudje se ob različnih prilikah pogovarjajo o različnih stvareh.«

»Pravijo, da ni gospa Kendalova v zadnjem času nič kaj dobrega zdravja.«

»Normalna je bila videti, mogoče malce utrujena. Seveda prinaša upravljanje hotelskega podjetja mnogo skrbi in gospa je v tem poslu povsem neizkušena. Zato ni čudno, če je včasih malce zbegana.«

»Zbegana.« je ponovil Weston. »Zbegana — je to po vašem mnenju opis njenega stanja?«

»Mogoče je beseda staromodnega značaja, vendar pa je prav tako uporabna kot moderni žargon, v katerem je vnetje žolča postalo 'virusna infekcija' in v katerem je 'živčna nevroza' nadomestila majhne skrbi vsakodnevnega življenja...«

Njen nasmeh je povzročil, da se je Weston počutil malce smešnega. Pomislil je, da je Evelyn Hillingdonova pametna ženska. Pogledal je Daventryja, igar obraz je bil povsem nespremenjen, in se vprašal, kaj neki misli le-ta.

»Hvala lepa, gospa Hillingdonova.« je rekel Weston.

»Zelo neradi vas nadlegujemo, gospa Kendalova, vendar pa moramo dobiti vašo izjavo o tem, kako je prišlo do tega, da ste našli mrtvo dekle. Dr. Graham pravi, da ste si dovolj opomogli, da lahko govorite o tem.«

»O, da, prav dobro se počutim.« je rekla Molly. Drobno, živčno se je nasmehnila. »Le pretreslo me je. Prav grozno je bilo, veste.«

»Da, verjamem. Kot pravijo, ste šli po večerji na sprehod?«

»Da, to počenjam pogosto.«

Prešernova družba vas vabi med svoje člane. Člane vpisujejo zaupniki Prešernove družbe v vseh krajih in v delovnih organizacijah. Člani se vključujejo v akcijo za širjenje dobre knjige med našim ljudstvom, obenem pa dobijo konec leta 1974 letno knjižno zbirko Prešernove družbe, ki bo imela 6 knjig: Prešernov koledar 1975, roman Janeza Švajncerja KO ČLOVEK ZORI, povest Toneta Svetine UGASLO OGNJIŠČE, SPOMINI NA LE-NINA Nadežde K. Krupskaje, izbor starih slovenskih narodnih pesmi MLADA BREDA in priročnik Rastline in naše zdravje. Knjige stanejo broširane 55 din, v platno vezane pa 85 din.

POMENKI O ŠENČURJU IN SOSEDNJIH VASEH

(Hotemaže, Hrastje, Luže, Milje, Olševek, Prebačevo, Srednja vas, Visoko, Voglje in Voklo)

(20. zapis)

Prebačevo pa tudi nekatere sosedne vasi so bile nekoč podložne smledniški graščini. Seve, tudi Prebačevci niso bili kaj prida srečni pod valptovo knuto. In ker je bil tedaj (v 17. stoletju) še vedno živ žar kmečke puntarije, so ostali tudi tu pokonci-možje, ki se niso bali zahtevati »stare pravde«. To se pravi, gospodje graščaki se morajo natanko držati veljavnih urbarjev — ne pa zahtevati več tlake in več dajatev kot je zapisano v onih knjigah.

Urbarji — tolikokrat se soočimo s to besedo; kadar govorimo o kmečkih zahtevah in o kmečkih puntih. Kaj pa pomeni beseda »urbar«? To so bile z roko pisane knjige, podobne današnjim zemljiškim knjigam, v katerih je bilo natanko zapisano, koliko kmet-podložnik lahko pridela na svoji kmetiji — podrobno navedeno za vsa njegova zemljišča — in koliko je graščaku kot njegov podložnik dolžan odrajtovati. Vse služnosti in dajatve torej. — Urbarje so sestavili v poznem srednjem veku, veljali pa naj bi do l. 1848 — ko je postal kmet svoboden človek.

UPORNI KMETJE

No, prav v zvezi z urbarji pa so nastajali spori med podložniki in graščaki. Grof je hotel več kot je bilo v urbarjih zapisano, kmet pa se je otepal te krivice, pač kolikor je to znal, zmogel in se — upal.

Tako iz starih listin vzemo, da so se tudi prebačevski kmetje upirali novim dajatvam. Hoteli so, da se smledniški grof Ivan Peer — Pernburg, drži zapisov v urbarju iz l. 1569 — le-tega so priznavali.

Pernburg pa ne bi bil vreden svojega trdosrčnega slovesa, če ne bi dal — meni nič, tebi nič — kar ročno zapretil sedem upornih kmetov. Dne 9. julija 1685 so valpti vrgli v globoke vlačne ječe na smledniškem gradu hrabre može, katerih imena so nam sodne listine k sreči ohranile: Matevž Štern, Matija Zorman, Jurij Vašl (najbrž Bašelj), Matevž Juvan, Marko Kočan, Matija Vran in Miha Terčelj (v listini: Tercelius). Tudi ime odvjetnika, ki je kmete moral po zakonu braniti, je znano: dr. Zumerer. Kako je bilo pozneje s temi uporniki, listine ne povedo. Morda so bili izpuščeni, morda pa so še morali hirati v temnicah.

FRANCOSKI ALKIMIST

Zanimiva zgodovinska osebnost je nedvomno tudi francoski alkimist Petter von Cattin, ki se je v onih letih naselil pri svojem prijatelju plemiču Ruesensteinu, graščaku na Strmolu pri Cerkljah. Tu si je mož uredil svoj alkimistični laboratorij (»hudičevu kuhinjo«) in preizkušal zmesi in spojine, da bi odkril »kamen modrosti« ali pa vsaj postopek za pridobivanje zlata iz nežlahtnih kovin. Seveda pa so alkimisti varili tudi »ljubavne napoje« kakor tudi zvarke za podaljševanje mladosti in za vračanje možkih moči...

Zato je bil Cattin oblastem in bližnjim graščakom že spočetka sumljiv. Dolžili so ga celo, da je prikril francoski emisar in vohun. No, prav ta Cattin, najbrž nič kaj dobro razpoložen do graščakov, je nekako z veseljem prodal kmetom na Prebačevem star urbar, ki ga je odkril kdove kje — saj so veljali alkimisti celo za čarovnike. Ti pa vse zmorejo, kot so ljudje onih časov trdno verjeli.

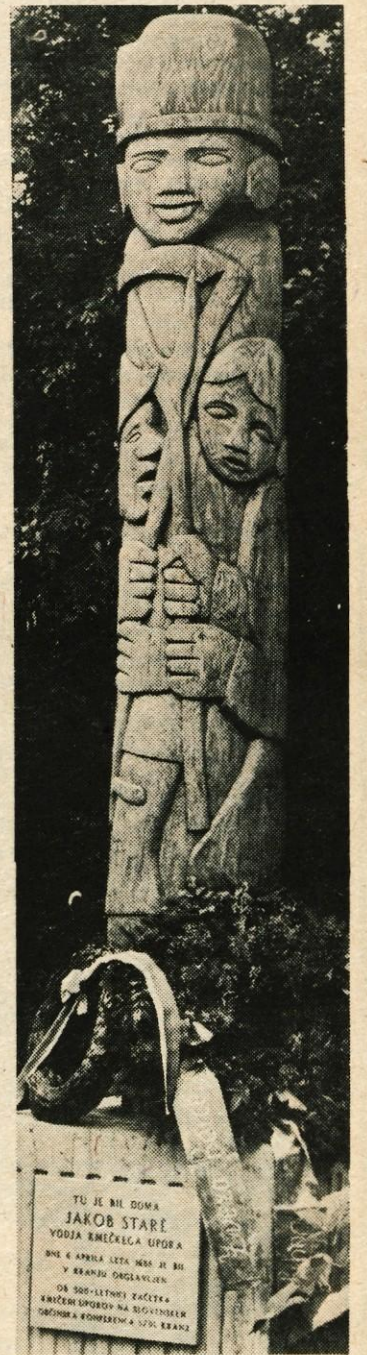
ZA STARO PRAVDO

Ko pa so kmetje imeli v rokah izvorni urbar — so res lahko zahtevali staro pravdo. Kajti graščak Pernburg je nenehno povečeval tlačanske dolžnosti na smledniškem področju. To pa je izbilo sodu dno — in kmetje so se uprli. Bilo je to l. 1687.

Za svojega vodjo so si puntarji izvolili kmeta Jakoba Stareta. Zdj pa se je graščak zbal in poklical je pomoč iz Ljubljane. Najprej je oblast ukazala aretacijo vodje Stareta. Res so moža na pomlad 1688 prišli in ga zaprli v Kranju. Kmetje so menili, da bodo upornega Stareta odpeljali v Ljubljano — zato so čakali obakraj ceste na trenutek, ko bi mogli rešiti svojega voditelja.

Toda izredno sodišče se je sestalo v Kranju in obsodilo Jakoba Stareta, kot vodjo kmečkih puntarjev na smrt z obglavljenjem.

In res: zarana, dne 6. aprila 1688, so rablji prignali Stareta pred Spodnja mestna vrata nad Savskim mostom (tu je sedaj Vodopivčeva ulica). Sodnik je še enkrat prebral obsodbo in na njegov mig je potem krvnik Jakabu Staretu odsekal

Spomenik Jakobu Staretu na Prebačevem, delo kiparja Petra Jovanoviča.

glavo. Kmetom v poduk in svarilo, da se z gosposko — posebno če je grajska — ni šaliti...

Kaj vse je moral mož prestati oni mesec pred izrekom obsodbe v kranjski mestni ječi, si lahko le mislimo. Kajti o človekoljubnem ravnanju z jetniki ni bilo v onih časih nikoli nič slišati. Le o strahotnih mukah, ki so izsilile iz trpinov sleherna priznanja, samoočtožbe in izpovedi o soudeleženihi — o tem pa je dosti zanesljivih pričevanj. Saj so obtoženci v strahu pred še hujšimi mukami priznavali tudi prestopke, ki jih niso nikoli napravili — da bi se le rešili nadaljnjih muk in si izsilili čimprejšnjo smrt.

ROKA »PRAVICE«

Kako je fevdalna gospoda vkup držala, pove tudi podatek, ki ga je zapisal ljubljanski zgodovinar doktor Gregorij Dolničar (v Kroniki od l. 1660 do l. 1718): »Ko so v Ljubljani zvedeli za upor kmetov proti smledniškemu gospodu, so se na Kapucinskem trgu v red postavili vitezi, v polni bojni opremi, na konjih — in pod poveljstvom gospoda Janeza Jakoba pl. Widerkhera odhiteili proti Kranju. Bil pa je tedaj Jakob Stare, vodja puntarjev, že ujet in zaprt v mestni ječi. Zato so vitezi mesto zaprli, polovili še nekaj osumljencev in jih strogo izpraševali.«

Naneslo pa je tako, da je prav v letu Staretove mučeniške smrti umrl tudi smledniški graščak Pernburg. Ker so kmetje zdaj grozili njegovi vdovi Margareti (njen deklški priimek je bil »Khosel«, torej Kozelj, v kranjski okolici precej čest priimek), je le-ta poklicala na pomoč in za varstvo njenih »pravice« kar dvesto graničarjev iz Karlovca. Najbrž so ti divji možje iz Vojne krajine prav grdo pestili neoborožene kmete. Nastanjeni pa so bili vojaki menda prav v gradu Smledniku.

Šele, ko je bil kmečki upor ob koncu l. 1688 zadušen, so graničarji odšli nazaj na turško-avstrijsko mejo. Najbrž se je tudi vdova Margaretta oddahnila, ko je samopašna soldateska zapustila njen grad. Še bolj pa so si oddahnili kmetje, ko nevarne in nenehne grožnje s poboji, požigi in posilstvi ni bilo več. C. Z.

Deževje

prazni kamping

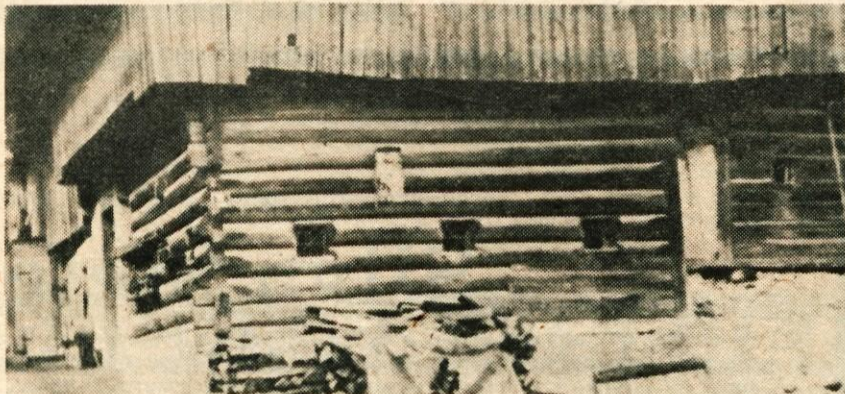
V kampu Smlednik v Dragočajni zaključujejo letošnjo sezono, s katero so povsem zadovoljni. Čeprav bo kamping uradno odprt še do konca oktobra, ga z nastopom hladnejših deževnih dni obiščejo le še redki gosti. Letošnji obisk gostov je bil zelo dober, saj so že zabeležili nad 5500 prenočitev, računajo pa, da bodo presegli 6000 prenočitev. Vse več je stalnih gostov, predvsem Nizozemcev, Francozov in Nemcev.

-fr

Kamping zaprt

V avto šport kampu v Medvodah so zaključili letošnjo sezono. Čeprav je kamping odprt le dva meseca v sezoni, so letos zabeležili obisk nad dva tisoč gostov, predvsem tužcev, ki so se navadili nanj ter se mnogi tudi vračajo.

-fr

Na Poljšici pri Gorjah stoji stara lesena hišica, ki ima številko 17. Po domače se pravi pri Tomažku, lastnica hišice pa je Marjeta Golob. Hiša je lesena in zaradi svojstvene stare vezave, majhnih pokojnih oken in med stene vdelenih polknic ter lesenega tramovnega stropa zaščiten in spada pod zavod za spomeniško varstvo. Zavod ne pusti hišice obnoviti, prav tako pa je tudi ne vzdržuje. Lastnica je kljub majhni pokojnini morala sama kupiti deske, da so vsaj malo pokrpalí streho. Zavod za spomeniško varstvo bi najbrž moral takšne stavbe vzdrževati, če jih že jemlje v svojo zaščito. Hišica je tudi v blejskem turističnem prostetu in si jo turisti radi pridejo ogledat. Prav zato pa bi bilo vzdrževanju treba posvetiti še večjo pozornost. — J. Ambrožič

prodam

Prodaj SILOKOMBAJN MENGELE, dobro ohranjen. Hrastje 45, Kranj 5757
 Prodaj vzdljiv kombiniran ŠTE-DILNIK z bojlerjem — plin, elektri-ka, trdo gorivo (rostfrei). Prevodnik Janez, Gorenja vas 50 nad Škofjo Loko 5803
 Prodaj staro GAŠENO APNO. Frantar Andrej, Trojarjeva 16, Kranj, Stražišče 5847
 RAZPRODAJA 1 leto starih KO-KOŠI nesnic. Pavlin, Pivka 45, Naklo, tel. 47-041 5702
 Prodaj termoakumulacijsko PEC 2 kw. Arhar, Zgornje Bitnje 95, Kranj 5848
 Prodaj dobro ohranjeno DNEV-NO SOBO. Ogljed dnevno od 15. do 18. ure. Zrimšek, Spodnji trg 4, Škof-ja Loka 5849
 Prodaj dva umetno kovana LE-STENCA na 4 žarnice in dve kovani stenski SVETILKI. Češnjica 7, Ze-lezniki 5850
 Prodaj PISALNI STROJ. Trbo-je št. 42 5851
 Prodaj eno leto in pol starega ŽREBCA. Ogljed vsak dan. Merhar, Gunceljska 55, Lj. Šentvid 5852
 Prodaj rabljena DESKE, ban-kinje, punte, nekaj obrezanega lesa in 200 komadov cementne strešne opeke. Žun Ciril, Voglje 100 5853
 Prodaj eno leto stare KOKOŠI nesnice. Strahinj 38 5854
 ŠKOTSKE OVČARJE, čisto-krvne z rodovnikom, prodaj. Informa-cije tel. Kranj 24-649, Gregorči-čeva 2 5855
 Prodaj BETONSKO ŽELEZO 8 mm, 500 kg. Črnivec 18, Brezje 5856
 Prodaj 1 leto starega BIKCA za rejo. Zg. Pirniče 112, Medvode 5857
 Prodaj 9 let starega KONJA in brejo TELICO. Vaše 36 5858
 Prodaj telico simentalko s prvim teletom ali brez. Zvenik, Ljubljans-ka 38, Orehek, Kranj 5859

Za delo v parkih v jesenski sezoni sprejememo več delavcev

Interesenti naj se tako, ja-vijo na Vrtnariji Zlato polje.

AMI 8, letnik 1971, prodaj za 17.000, deloma plačljivo na obroke. Kranj, Cesta JLA 62, telefon dopol-dne 21-596, popoldne 24-926 5734
 Ugodno prodaj VW 1200. Ogljed v torek in četrtek popoldan, sobota in nedelja dopoldan. Vovk, Črnivec 21, Brezje 5860
 Poceni prodaj BMW 700, šport coupe. Vodopivčeva 10, Kranj 5861
 NSU 1200 C, prodaj, letnik 1971, km 60.500. C. 1. maja 63 (Planina), tel. 064-22-184 od 18. ure dalje 5862
 Prodaj NSU 1000 po delih. Šrimf, Našičeva 5, Tržič 5863
 Poceni prodaj dobro vzdrževan in ohranjen avto R 4, letnik 1967. Povšnar Franc, Zg. Kokra 79, Je-zersko 5864
 Prodaj FORD TAUNUS 17 M, motor 15 M. Komplet ali po delih. Telefon 24-886 5865
 Prodaj odlično ohranjen FIAT 750, letnik 1965. Galjot Stane, Če-šnjica 30, Železniki 5866
 Prodaj MOPED na štiri prestave in dve navadni HARMONIKI. Močnik, Ambrož 1, Cerklje 5867
 Prodaj MOPED na štiri presta-ve. Sp. Brnik 16, Cerklje 5868
 Prodaj obnovljen KOMBI IMV 1600, letnik 1967. Ogljed Reševa 10, Kranj 5869
 Prodaj dobro ohranjen VOLKS-WAGEN, letnik 1968. Ogljed v če-trtek, 19. septembra od 16. ure dalje. Dr. Rabič Andrej, Tržič, Heroja Bračiča 7 5870
 Prodaj ŠKODO 1000 MB, letnik 1967. Ravnik Janez, Valjavčeva 11, Kranj 5871

ZDRAVSTVENI DOM KRANJ enota Škofja Loka išče za zdravstve-ne delavce 2 sta-novanji eno ali dvosobni s soupo-rabo sanitarij v Škofji Loki ali bližnji okolici. Ponudbe sprejema Zdrav-stveni dom Škofja Loka.

stanovanja

Mlad tehnik išče opremljeno ali neopremljeno SOBO v Škofji Loki. Naslov v oglasnem oddelku. 5874
 Iščem SOBO v okolici Iskre v Kra-nju. Zg. Bitnje 184, Žabnica 5875
 Iščem ogrevano SOBO z uporabo kopalnice v Kranju. Ponudbe pod »Šivilja — 1. oktober« 5876
 Starejši delavki na dve izmeni ali upokojenki nudim SOBO in hrano za varstvo otrok 5 in 7 let. Kozelj, Tupaliče 5, Preddvor 5877
 Brata iščeta STANOVANJE v okolici Kranja. Plačata po dogovo-ru. Hamzaj Jetič, Britof 23 5878

posesti

Staro zapuščeno KMEČKO HIŠO vzamem v najem nekje na Gorenj-skem. Ponudbe pod šifro »Mir« 5879

zaposlitve

Sprejem dekle za dva otroka, 3 mesece in 4 leta stara, po možnosti zaposleno. Nudim vso oskrbo s sta-novanjem. Habjan, Gabrk 16, Škofja Loka 5880
 Dijaški dom Škofja Loka takoj zaposli v domu KUHARSKO PO-MOČNICO. 5881

obvestila

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČEV KRANJ obve-šča, da se bo 1. oktobra 1974 začela večerna šola za strokovno izobraževanje poklicnih voznikov motornih vozil. Informacije in pri-jave pri Mravlje, Staneta Rozmana 5, Kranj, tel. 23-623 5728
 Izdelujemo lepe POROČNE ŠOP-KE, ŽALNE VENCE, aranžiramo s cvetjem. CVETLIČARSTVO JUST — RABIČ, Senčur, Kranjska 25 5882

izgubljeno

Od Olševka do ambulante Iskra Kranj, sem izgubila POROČNI PRSTAN z vgraviranim Lojze, 20. 12. 1969. Prosim poštenega najditel-ja, da ga odda na naslov: Sunkar Ivanka, Olševke 8, Preddvor 5883
 V soboto 14. 9. 1974 so bile izgub-ljene SMUČI na poti od Škofje Loke do Radovljice. Pošteni najditelj se naproša, da obvesti Smučarski klub Transturist, Škofja Loka, p. p. 33

ZAHVALA

JANEZU TUŠKU hvala za nese-bično pomoč. »KLUB 50«.

ostalo

Iščemo ZAKONCA BREZ OT-ROK, ki bi bila pripravljena prevzeti celodnevno oskrbo trem otrokom brez staršev in voditi srednje veliko posestvo v Škofji Loki, Gosteče 15. Zagotovljeno je brezplačno stanova-nje — nagrada po dogovoru. Infor-macije dobite pri Socialno Zdrav-stveni službi Skupščine občine Škof-ja Loka

Kranj CENTER
 17. septembra amer. barv. krim. DAMA IN DIAMANTI ob 16. in 18. uri, ob 20. uri V. med-narodni festival športnih in turističnih filmov: Sport na ulici (Jug.). Poslednji junak (ZDA)
 18. septembra amer. barv. krim. DAMA IN DIAMANTI ob 16. in 18. uri, premiera angl. barv. vojne drame TROJNI ODMEV ob 20. uri
 19. septembra angl. barv. vojna drama TROJNI ODMEV ob 16., 18. in 20. uri
 Kranj STORŽIČ
 17. septembra amer. barv. glasbeni film ČRNSKA GLASBA ob 16., 18. in 20. uri
 18. septembra jug. barv. film DERVIS IN SMRT ob 16., 18. in 20. uri
 19. septembra jug. barv. film DERVIS IN SMRT ob 16., 18. in 20. uri

Tržič
 18. septembra amer. barv. drama BOLNICA ob 18. in 20. uri
 19. septembra amer. barv. drama BOLNICA ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM
 17. septembra amer. barv. western BRATA MAŠČEVALCA ob 18. in 20. uri
 18. septembra amer. barv. western BRATA MAŠČEVALCA ob 18. in 20. uri
 19. septembra japon. barv. vojni film BITKA ZA OKINAWO ob 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA
 17. septembra amer. barv. drama ROMEO IN JULIJA ob 20. uri
 18. septembra amer. barv. drama ROMEO IN JULIJA ob 17.30 in 20. uri
 19. septembra ital. barv. western KOLT V ROKAH HUDIČA ob 20. uri

Železniki OBZORJE
 18. septembra angl. barv. vojni film ZADNJI HITLERJEVI DNEVI ob 20. uri

Radovljica
 17. septembra amer. barv. film SUPER FLY ob 20. uri
 18. septembra nem. barv. film PUSTOLOV-ŠČINE SKOZI SAFARI ob 20. uri
 19. septembra amer. barv. film SUPER FLY ob 20. uri

Globoko užaloščeni sporoča-mo, da je po hudem trpljenju umrl naš dragi mož, oče, brat in stric

Alojzij Korošec Zelenarjev ata

Pogreb dragega pokojnika bo v torek 17. 9. 1974 ob 15. uri izpred doma v Podjelju na po-kopališče v Srednjo vas v Bo-hinju.

Žalujoci: žena Katarina, otroci Zorka, Dragica, Francelj in Janko z družinami, brata in sestre ter ostalo sorodstvo.

Bohinj 16. septembra 1974

Otrok pred avto

V petek ob 17. uri in 55 minut je voznik osebnega avtomobila Ludvig Seib, (1915), iz Dortmundu v ZRN vozil od Vrbe proti Jesenicam. V Zirovnici je opazil ob cesti gručo otrok. Ko se jim je približal, je Matjaž Lebar, (1968), nenadoma stekel prek ceste. Trčenja voznik, kljub zmanjšanju hitrosti in zaviranju ni mogel preprečiti in je dečka zbil po cestišču. Pri tem se je otrok hudo ranil in se zdravi v jeseniški bolnišnici.

Zbil pešakinjo

V petek ob 14. uri in 20 minut se je v Ulici Moše Pijade v Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Franc Šušteršič, (1942), iz Kranja je peljal po Ulici Moše Pijade. Ko je zapeljal v križišče, mu je iz ne-prednostne Valjavčeve ceste stekla pred vozilo Andreja Podnebšek, (1956), iz Kranja. Voznik jo je zadel, nakar jo je odbilo na pokrov avtomobila in je nezavestna obležala na pločniku. Odpeljali so jo v ljubljansko bolnišnico.

Nesreča zaradi vinjenosti

V soboto, ob 9. uri in 50 minut je voznik poni ekspresa Mamut Mujanič peljal od Golnika proti Tržiču. Na desnem nepreglednem ovinku ga je zaradi vinjenosti zaneslo in je padel po cesti. Pri tem se je hudo ranil.

Nezgod zaradi prehitre vožnje

V soboto ob 16. uri in 20 minut je voznik mopeda Borut Bizjak, (1953), iz Ljubljane vozil od Bleda proti Gorjam. Ker je prehitro zapeljal v križišče ceste za Spodnje in Zgornje Gorje in ker je zavijal levo, ga je zaneslo v jarek. S krmilom je zadel v obcestni zid, padel z mopedom po cesti, priletel v prometni znak in nato še v stanovanjsko hišo in nezavesten obležal. Zdravi se v jeseniški bolnišnici. Njegov sopotnik Boško Svetlica, (1957), iz Mrzlega stu-denca pa se je le laže ranil.

Povzročil več nezgod in pobegnili

V soboto je zahodnonemški državljani Helmut Feinen, (1949), med vožnjo po Titovi cesti na Jesenicah trčil v osebni avto Branka Brica. Vozilo je stalo na ulici. Povzročitelj trčenja si je ogledal posledice nezgode in se odpeljal naprej. V vasi Belca pa je pri srečanju oplazil avtomobil Mirka Steinerja iz Kranja. Odpeljal je naprej in se med Belco in Gozd Martuljkom zadel v breg ob cesti. Vozilo je pustil ob cesti, sam pa se je skrtil. Ze kmalu zatem so ga izsledili miličniki postaje milice iz Kranjske gore. Ugotovili so, da je vozil pre-hitro, vinjen in brez vozniškega izpita.

Izpraznila se mu je guma

Vozniku osebnega avtomobila Francu Lušini iz Dolenje vasi se je med vožnjo izpraznila leva prednja guma na kolesu avtomobila. To pa je bil vzrok za prometno nezgodo, ki se je v nedeljo, ob 16. uri in 55 minut pripetila v Naklem. Zaradi izpraznjene gume je Lušino zaneslo na levo stran cestišča in silovito trčil v nasproti vozeči avto, ki ga je vozil Edvard Mali, (1948), iz Golnika. Kljub hudemu trčenju so bili oba voznika in Lušinova otroka Jožica in Tomaž le laže ranjeni. Materialna škoda pa znaša 50.000 dinarjev. L. B.

Zahvala

V torek 10. 9. smo se poslovili na kranjskem pokopališču od

Marije Brezar roj. Štros — Benčove

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so jo imeli radi. Posebna zahvala velja dr. Udirju, medicinski sestri Anici Košnik in župni-ku za duhovno tolažbo in pogrebni obred. Nadalje se zahvalju-jem gospe Faniki za večletno »strežbo«, sestri Angeli, Johani Kalan, sosedom Arhar, Zupin, Krt in Krč in vsem, ki so v pokoj-ničin spomin karkoli dobrega storili. Enaka zahvala velja za poklonjeno cvetje.

Se enkrat hvala vsem

Nečak Ivan Celar iz Kanade

Kranj, 16. septembra 1974

Zahvala

Vsem, ki so spremili na zadnjo pot

Ano Zupan

delavko in aktivistko NOB od leta 1941, v pokoju

Posebna zahvala Zvezi borcev za poslovilne besede, gospodu župniku, dr. Armeniju in vsem sosedom in znancem, ki so nam v težkih dneh stali ob strani.

Žalujoci sorodniki

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi našega sinčka, bratca in vnuka

Silva Štefeta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za podarjeno cvetje in vence. Zahvaljujemo se vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti ter z nami sočustvovali in nam izrekli ustno in pismeno sožalje. Prisrčna hvala g. dekanu Ivanu Kosu za tolažilne besede ob lepo opravljenem pogrebem obredu ter dr. Koširju za zdravniško pomoč. Iskrena hvala tudi vsem učiteljem in učencem iz osnovnih šol v Gabrku in Škofji Loki za podarjeno cvetje, poslovilne besede ob grobu ter v slovo zapeto pesem. Vsem, ki ste počastili njegov spomin, prisrčna hvala.

Žalujoci: ati, mami, bratec in sestra ter stara mama.

Gabrak, 12. septembra 1974

VALILNICA NAKLO bo razprodajala rjave 1-letne nesnice v sredo, 18. septembra, od 6. do 18. ure po 30 din.

KZ Naklo

kupim

Kupim dva rabljena trodelna OKNA z roletom. Naslov v oglasnem oddelku. 5872
 Kupim rabljeno STAJICO za otroka. Naslov v oglasnem oddelku. 5873

MESNI IZDELKI PERUTNINE V PRODAJALNAH ŽIVILA

vozila

Poceni prodaj PEUGEOT 404 nevozen. Gregorič, Smedniška 31. Ogljed vsak dan od 16. do 18. ure ali na telefon 24-021. Kranj 5777

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Koptarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kra-nju številka 51500-601-12594 — Tele-foni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredniš-vo 21-835, novinarji 21-860, malo-oglasni in naročniški oddelek 21-194. — Naročnina: letna 90 din, polletna 45 din, cena za 1 številko 1 dinar. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Marko Potočnik:

Atraksije na vodi

Smučanje na vodi postaja zaradi atraktivnosti vse bolj priljubljena športna panoga. Pred dnevi je bilo v Zbiljah letošnje državno prvenstvo, kjer je izredni uspeh dosegel 22-letni Blejčan Marko Potočnik, član Elana iz Begunj. Ob koncu prvenstva smo mu zastavili par vprašanj:

»Si zadovoljen z nastopom?«
 »Seveda, saj sem dosegel več kot sem pričakoval. Pravi čas sem prišel v formo in sem v vseh treh disciplinah solidno opravil nastop. Posebno vesel sem dosežka v slalomu, saj sem pri hitrosti vlečnega čolna 58 km/h uspel pri prvi krajšavi vrvi prevoziti še 2,5 boje ter prekositi učitelja Frica Detička.«

»Ali veliko treniraš?«
 »Letos sem treniral bolj malo, saj imamo v jezeru Kavčki v Mostah polno lesa, smeti in je čoln pogosto v okvari. Razen tega nas zelo moti hladna voda, okoli 12 stopinj Celzija. Ko treniramo v jezeru, je na Stolu še polno snega. Prehladi se potem vrstijo skozi vse leto.«

»Pravijo, da si najatraktivnejši smučar na vodi?«
 »Sem testni 'pilot' zmaja in sem letel že 50 metrov visoko. Iz te vratolomne višine je zelo težko 'priti dol'. Najtežje mi je bilo lani, ko se mi je utrgala vrva zmaja ter sem z 20 metrov 'pikiral' v pol metra globoko vodo. Na srečo je let minil brez poškodb in tudi veselja mi ni vzelo. Sicer pa smučam tudi po podplatih na eni nogi.«

»Želje, načrti?«
 »Želim si nastopov v mednarodni konkurenci, kjer bi si nabral novih izkušenj. Upam, da bom še letos nastopil na tekmovanju v CSSR. Žal bom novembra odšel na odsluženje vojaškega roka in bo naslednja sezona propadla.« F. Rozman

S trdim delom do drugega mesta v SFRJ

Z moštvenim plavalnim državnim prvenstvom za članice in člane v Zagrebu se je končala letošnja letna plavalna sezona. Ekipni zmagovalci SFRJ je zagrebška Mladost, drugo mesto pa si je priplaval plavalni kolektiv kranjskega Triglava. Drugo mesto v SFRJ je znova potrdilo, da Triglav ni po naključju zmagal na slovenskem članskem prvenstvu v domačem bazenu, in da je bil poraz v pokalnem tekmovanju SRS le trenutna slabost.

Plavalci gorenjske metropole — Milovanovič, bratje Slavec, Grošelj, Šmid, Borut Petrič pri moških in Porentova, Pečjakova, Pajntarjeva, Mandeljčeva, Sladojeva pri ženskah — so dokazali, da se s pridnim in trdim delom da doseči marsikaj. Za uspehe, ki so jih dosegli v letošnji letni sezoni, je pripomogel tudi ogrevani letni bazen, saj so tako prvič lahko trenirali v normalnih pogojih. Kranjčani so v tej sezoni izboljševali republiške in državne naslove pa tudi državna reprezentanca ni mogla brez njih. Tako je Rebeka Porenta balkanska prvakinja na 100 m hrbtno, mladi Borut Petrič pa je bil drugi na 1500 m kralj na mladinski balkanici v Sofiji. Z novim državnim dosežkom se ponaša Brane Milovanovič, saj mu je uspelo, da je na Reki izboljšal najstarejši rekord SFRJ na 1500 m in vmesnih 800 m, ki ga je deset let držal v rokah sedanji svetovni rekorder v maratonskem plavanju Splitčan Veljko Rogošič.

Uspehov, rekordov, prvih mest in kolajn ni malo. Vsi ti pa so bili doseženi z načrtnim delom trenerjev Anke Colnar-Košnik, Branke Mihelič, Saša Košnika, Franca Peterneja, nad katerimi skrbno bdi upravni odbor s predsednikom prof. Borutom Šalijem in tehničnim vodjem dr. Dragom Petričem na čelu.

Za upadanje plavanja v Kranju se ni bati, saj skrbijo tudi za naraščaj. Ze lani so začeli z eksperimentalno plavalno šolo, iz katere so dobili 100 mladih naraščajnikov. Tudi najmlajši že gredo po stopinjah starejših, saj so na državnem pionirskem prvenstvu B v Kranju dokazali, da bodo kaj kmalu med vodilnimi v državi. Darjan Petrič, Igor Veličkovič, Rok Mihelič, Nina Pajntar, Tatjana Bradaška, Mateja Kolman ter še nekateri so imena, katera si velja zapomniti, saj njihovi rezultati in rekordi obetajo, da bodo kaj kmalu stopili v vrh jugoslovanskega plavanja.

Kopica državnih, republiških rekordov ter prva mesta dajejo plavalcem Triglava še večje naloge za še večje uspehe. Prepričani smo, da imajo v svojih vrstah dovolj mladega kadra, ki ima v sebi veliko elana za še večje podvige in še boljše rezultate. D. Humer

Seminar za šahovske sodnike

Pred dnevi je bila v družbenem centru v Lescah seja šahovske zveze Gorenjske, na kateri so pregledali tekmovalni program za letos. Ugotovili so, da tekmovanja v redu potekajo in da so med drugim razpisani tudi turnirji prvo in drugo kategorikov Gorenjske. Sicer pa šahovska zveza posveča vso skrb tekmovanju v gorenjski ligi. Poleg drugih moštvev Jesenic in Lesc bodo letos v ligi

tekmovala tudi druga moštva Kranja, Šenčurja in Tržiča, tako da bo število udeležencev 9 do 10. Da bodo tekmovanja čimbolje organizirana in potekala, bodo v Kranju pripravili seminar za šahovske sodnike, ki se ga bo udeležilo okrog 30 šahistov z vse Gorenjske.

Na seji pa so razpravljali tudi o tekmovalnem programu za prihodnje leto. Sklenili so, da bodo organi-

Pod pokroviteljstvom V. mednarodnega festivala športnih in turističnih filmov sta košarkarski klub Triglav in komisija za košarko, TTKS Kranj v nedeljo dopoldne v telovadnici osnovne šole France Prešeren pripravila prvo pionirsko tekmovanje za prehodni pokal košarkarskega »čarovnika«. Nastopile so ekipe osnovnih šol iz kranjske občine. Prireditev je dobro uspela, učenci pa so tekmovanje vzeli zelo resno. Zmagala je ekipa osnovne šole France Prešeren. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

V vodstvu Bled in Korotan

V nadaljevanju prvenstva v gorenjski članski nogometni ligi so poskrbeli za presenečenje nogometaši Bleda, ki so zmagali v Medvodah. Novinec v ligi Preddvor je na domačem igrišču osvojil obe točki. Rezultati:

MEDVODE : BLED 2:3

Tudi tokrat domačin ni uspelo zmagati. Kljub vsej požrtvovalnosti so morale Medvode kloniti pred razpoloženimi Blejci. Sodil je Valant iz Kranja.

KOROTAN : PRIMSKOVO 3:2

V lokalnem derbiju so se morali igralci Korotana zelo potruditi, da so premagali požrtvovalno ekipo Primskovega. S to zmago je Korotan izboljšal svojo uvrstitev in je skupaj z ekipo Bleda na vrhu lestvice. Tekmo je sodil Tomše iz Kranja.

NAKLO : JESENICE 1:3

Gostje so igrali smiselnejše in zasluženo odnesli iz Kranja obe točki. Tekma je bila tipično prvenstvena. Gostje so imeli tudi boljšo kondicijo, domačin pa je proti koncu zmanjkalo moči. Sodil je Čufer iz Kranja.

PREDDVOR : LESCE 4:2

Domačin igralcem je tokrat uspelo, da so v novi sezoni prvokrat zmagali na domačem igrišču. Tekma je bila borbeno in na tehnični višini. Sodil je Ključevič z Jesenic.

ALPLES : BRITOF 4:2

Alpes je tokrat z enostavno igro premagal goste iz Britofa. Gostje so se sicer zelo borili, vendar so se njihovi napadi ustavili pred domačo obrambo. Sodil je Mežek iz Tržiča.

BOHINJ : ŠENČUR 1:2

Tekma je bila lepa, igralci obeh ekip so se fair borili, vendar so gostje odnesli iz Bohinja dve dragoceni točki. Sodil je Prigora iz Kranja. P. Novak

TVD Partizan Trboje velja kot eno najdelavnejših vaških društev v kranjski občini. Združuje 70 članov, ki so aktivni predvsem v nogometni in namiznoteniški sekciji.

Članska vrsta nogometašev nastopa v I. razredu gorenjske podzveze. Trener Sveto Petrovič ima na voljo 21 registriranih igralcev. Ker so vsi igralci zaposleni, težko najdejo čas za treniranje, vendar kljub temu pričakujejo solidno uvrstitev v novi tekmovalni sezoni. Imajo tudi pionirsko ekipo, vendar je ne nameravajo vključiti v redno tekmovanje. Poskrbeli bodo tudi za svoj vzgojiteljski kader ter so v ta namen po-

ZIVEL

GRAMEX
TOZD TRGOVINA
LJUBLJANA
KURILNIŠKA 10.
IN POSLOVALNICE:
JESENICE
VRHNIKA
NOVA VAS
LAVRICA
ŠENTVID
PRI STIČNI

BOGATO IZBIRO ČUDOVITIH KERAMIČNIH PLOŠČIC DOBIMO PRI GRAMEXU

Vzorno društvo v Trbojah

slali dva člana na trenerski tečaj v Sečo. Člani namiznoteniške sekcije so letos z osvojitvijo prvega mesta na prvenstvu Kranja dosegli največji uspeh.

Prizadevni člani društva bi radi vključili v svoje vrste še več vaščanov. Žal ni pravega zanimanja za trim, šahovska sekcija nima primernih prostorov, prav tako nimajo

igrišča za male športe. Ze dalj časa si prizadevajo pridobiti prostore v stari osnovni šoli, ki že leto dni prazna stameva, ter igrišča pri novi osnovni šoli.

Njihovo dejavnost financira TTKS Kranj, lani pa so z organizacijo vrtno veselice zaslužili nekaj denarja, katerega so uporabili za nakup opreme. -fr

šport med vikendom

NOGOMET — V gorenjskem derbiju ZCNL sta se Sava in Tržič razšla z neodločenim rezultatom. Triglav je izgubil v gosteh proti Jadranu, Kamnik pa je doma premagal LTH.

Izidi: Jadran : Triglav 2:1 (1:0), Kamnik : LTH 2:1 (1:1), Sava : Tržič 0:0. Pari prihodnjega kola: Triglav : Usnjar, Tržič : Primorje, Renče : Sava, LTH : Adria, Jadran : Kamnik.

KOŠARKA — V SKL I A moški ligi so Triglavani doma komaj premagali goste Novoteksa. V I B SKL moški ligi so Jeseničani v Kopru izgubili, v ženski slovenski košarkarski ligi pa so igralke Kroja v gosteh šele po popravku zapisnika tekmo dobile.

Izidi — moški: Triglav : Novoteks 76:74 (37:38), Koper : Jesenice 80:63 (35:27), ženske: Ježica : Kroj 61:62 (34:27).

Pari prihodnjega kola — moški: Vrhnika : Triglav, Jesenice : Elektra, ženske: Kroj : Marles.

ROKOMET — V slovenski moški rokometni ligi je bil gorenjski derbi Šešir : Tržič končan z zmago Škofjeločanov. V II. ZRL — ženske so tekmovale Alpesa doma izgubile proti nasprotnicam Ivanici.

Izidi — moški: Šešir : Tržič 21:19 (12:8), ženske: Alpes : Ivanici 11:13 (6:6).

Pari prihodnjega kola — moški: Tržič : Jadran, Izola : Šešir, ženske: Koka : Alpes.

KOLESARSTVO — član kranjske Save Žagar je zasedel prvo mesto na nedeljski krožni dirki Po poteh Podravnine.

GRAŠKI VELESEJEM OKNO V MEDNARODNO GOSPODARSTVO

Od 28. IX. do 6. X. 74

Čas obiska od 9. do 18. ure — proge cestne železnice 4, 5, 14 in posebni vozovi.

Parkirišča okrog velesejma. — Vstopnina 20 dinarjev.

Organizacija skupinskih obiskov prek vašega potovalnega urada. Mednarodna ponudba nad 2000 razstavljalcev iz 40 evropskih in čezmorskih držav daje najboljši pregled o novostih in informacije za dober nakup.

Posebne razstave:

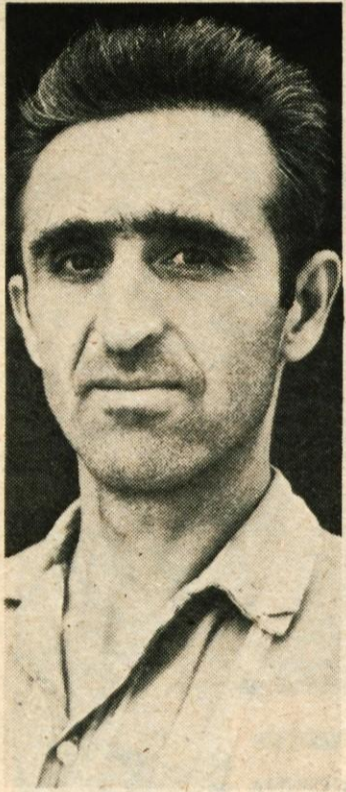
- naj sodobnejši stroji in material za gradbeništvo,
- sanitarne naprave, udobna gostinska soba, moderna restavracijska kuhinja v obratovanju,
- 30 podjetij iz ZR Nemčije pripravljajo razstavó potreba za praktičnega zdravnika,
- v dvorani »narodov« kolektivne razstave 20 držav,
- »raj za gospodinje«, ure, nakit, kozmetika, foto, kino, optika, radio, televizija,
- tekstil z modno revijo,
- pohištvo — kuhinjska oprema,
- razstava konj, govedi, svinj in ovac,
- bogat zabavišni prostor.

1+3

Ko so pred približno tremi leti Dražgošani in Rudenčani pripravljali referendum za uvedbo krajevnega samopriskpeva, je bilo veliko nejevernih Tomažev, ki so zmajevali z glavami, češ kaj le mislijo. Asfaltiranje 6 kilometrov dolge ceste od Češnjice do Dražgoš je vendar prevelik zalogaj za dve vasi.

Referendum je uspel. Menda sta bila le dva vaščana proti. Spomladi so se začela pripravljala dela, v teh dneh pa so asfaltni trak potegnili od Rudnega do Dražgoš.

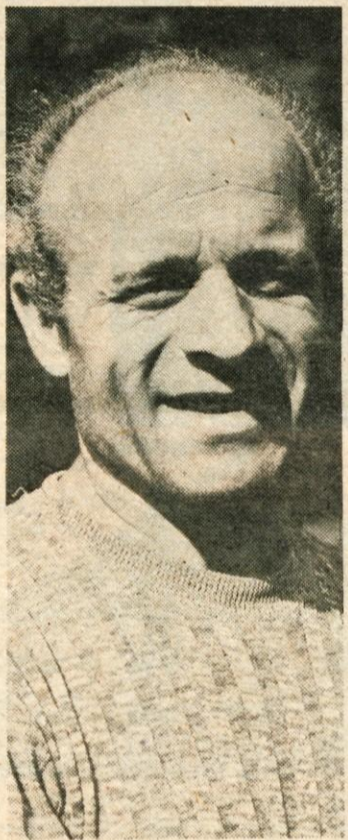
Franc Kavčič je kmetovalec in predsednik krajevne skupnosti Dražgoše — Rudno: »Čprav smo makadamsko cesto v Dražgoše redno vzdrževali in jo posipali, nam je dež sproti spirala pesek. Zaradi hitrega naraščanja prometa — spravila lesa z Jelovice, redne avtobusne proge in velikega števila osebnih avtomobilov — pa se je začela uničevati tudi trdna podlaga. Rešitev je bila v asfaltni prevleki. Ker je cesta republiška, bo večji del stroškov — 2.500.000 dinarjev — krila republiška skupnost za ceste. 800.000 dinarjev moramo priskrbeti vaščani: 500.000 dinarjev bomo zbrali s samopriskpevom v petih letih, 200.000 dinarjev so prispevale delovne organizacije Selške doline, Gozdno gospodarstvo Kranj in Transturist, 100.000 dinarjev pa krajevna skupnost. Železniki za kilometer ceste, ki teče po njenem območju.

Od Dražgoš do Rudnega ceste nismo širili, od Rudnega do Češnjice pa bo široka 5 metrov. Da ne bi bilo nepotrebnih zastojev in zavlačevanj, so se lastniki že ob referendumu odpovedali odškodnini za zemljo ob cesti. Tudi na tem delu bomo položili asfalt že letos.

Slavka Zupanc je gospodinja na kmetiji. Doma je v Dražgošah: »Dobra cesta je

za vaščane zelo pomembna in nam pomeni vez z dolino. Večina vaščanov, zlasti možje in mladina se vozi na delo v dolino, otroci pa v šolo. Kmetije imamo tudi precej gozda in les je treba spraviti do odkupnih postaj. Zato nismo pomišljali, ko smo se odločali za samopriskpevek, čeprav ni majhen. Mož plača od osebnega dohodka 2 odstotka, ker je delavec, od kmetije damo 10 odstotkov od katastrskega dohodka letno in še nekaj od letnega etata lesa.»

Marjan Šolar je ključavničar. Doma je v Rudnem: »Cesta do Rudnega sicer ni bila tako slaba kot naprej v Dražgoše, vendar smo se radi pridružili sosedom, ko so začeli z akcijo za asfaltiranje. Vedno je namreč treba stremeti za napredkom in zato tudi nekaj prispevati. Če gradimo hiše in kupujemo avtomobile, poskrbimo tudi za dobro cesto do vasi. Cesta je tudi dobra povezava Selške doline s Kropo in Gorenjsko. Če bi asfaltni trak potegnili še z druge strani, bi lahko veliko prispevala k razvoju turizma.»

L. Bogataj

Pretekli teden so delavci cestnega podjetja iz Kranja asfaltirali cesto od Dražgoš do Rudnega. Denar za asfalt so zbrali občani iz krajevne skupnosti Dražgoše-Rudno, delovne organizacije Selške doline, Transturist in Gozdno gospodarstvo. Največ pa je seveda dala republiška skupnost za ceste, ker je cesta republiškega reda. — Foto: F. Perdan

Veje se krivijo pod težo hrušk

Obilna letina in dober pridelek v nasadu hrušk in jabolk Kmetijsko živilskega kombinata iz Kranja v Preddvoru — Že prihodnje leto prvi plodovi iz novega nasada

Kmetijsko živilski kombinat iz Kranja ima nad Preddvorom ob poti proti Potočam pri domu oskrbovancev Albina Drolca bogat hruškov in jabolčni nasad, ki je med najbogatejšimi in najkvalitetnejšimi na Gorenjskem. To velja predvsem za nasad hrušk, ki meri 7 hektarjev, medtem ko znaša površina nasada jabolk 5 hektarjev. Nasad v Preddvoru bo že prihodnje leto večji, saj namerava sadjarski obrat kombinata iz Kranja zasaditi s sadnim drevjem tudi 6 hektarjev površin na nasprotni strani ceste.

Sadjarski obrat Kmetijsko živilskega kombinata Kranj v Preddvoru že 19. leto vodi sadjar Ivan Avsec. V teh dneh, ko je sezona obiranja sadežev na višku in se veje lepo raščeni dreves krivijo pod težo hrušk in jabolk, ga je težko najti doma. Od jutra do večera je v sadovnjaku ali skladišču. Obiranje je posel, ki ne dovoljuje odlašanja. Zaposleni v sadjarskem obratu obilni letini niso kos in si morajo pomagati s honorarnimi obiralci. Za letošnji pridelek bi namreč v zgodovini nasada, drevesa so stara od 6 do 19 let, težko našli primerjavo!

»Okrog 50.000 kilogramov hrušk bomo pridelali letos in

obrali med 40 in 50 tonami jabolk. Takšnega pridelka nasad še ni doživel. Samo hrušk vilijamovk je bilo 17.000 kilogramov, vendar smo že vse prodali,« je pripovedoval pretekli teden sadjar Ivan Avsec.

»Ljudje so razgrabili tudi boskovo steklenko. Zimske hruške sort kloržo, pastorijevka, grofica pariška, vijenka, klapovka itd. pa smo šele začeli obirati. Tudi te so bogato obrodile. Med jabolki nabereimo v našem nasadu največ jonatana, zlatega delišesa, zlate parmene, kokosove oranžne renete, šampanjske renete in rdečega boskopa.«

Se bojite, da bogatega pridelka ne bi prodali, smo vprašali Ivana Avsca.

»Dosljej obrane hruške smo prodali brez težav. Za najboljše je bilo treba odšteti 5 dinarjev, za sadeže slabše kvalitete pa 3 dinarje. Vendar je sadja slabše kvalitete v našem nasadu malo. Več kot 90 odstotkov sadja je v prvem kakovostnem razredu. Cena za kilogram jabolk pa se bo, odvisno od kvalitete, sukala med tremi in štirimi dinarji. Jabolka bomo začeli prodajati konec septembra. Kupci morajo posodo pripeljati s seboj. Hruške prodajamo vsak dan med 14. in 18. uro!«

Jeseni, ko bodo jabolka in hruške obrane, čaka preddvorske sadjarje novo delo. Na drugi strani ceste proti Potočam, nasproti sedanjemu sadovnjaku, bodo začeli urejevati nov jabolčni nasad. Posadili bodo okrog 12.000 drevesc zlatega in rdečega delišesa. Nasad bo dal že prihodnje leto prve plodove, polna rodnost pa bo, po računih Ivana Avsca, prišla čez 5 let!

J. Košnjek

Jubilejna priznanja so podeljena

Počastitev tisočletnice Škofje Loke je bila nedvomno enkratni dogodek, ki so mu številne prireditve, akcije in delovne zmage vtisnile še posebej svečano obeležje. Program praznovanja je posegel ne le na kulturno, temveč tudi na vsa ostala področja družbenega življenja, pri njegovem uresničevanju pa so sodelovali številni posamezniki, gospodarske organizacije, društva in institucije. Prav njim gre zahvala, da je končni rezultat presegal celo najbolj optimistična pričakovanja, saj bodo plodove lanskoletnih prizadevanj trajnejše narave uživale tudi poznejše generacije Ločanov.

Skupščina občine se je zato že februarja odločila ustanoviti izredna jubilejna priznanja, namenjena najzaslužnejšim občanom in kolektivom, ki so največ pripomogli k uspešni izpeljavi sporeda. Predsednik Tone Polajnar jih je okrog 140 nagrajenecem iz raznih krajev komune izročil v četrtek, 12. septembra zvečer, med prisrčno slovesnostjo v grajski galeriji. Dobitniki so prejeli velike plakete, male plakete, diplome in pismene zahvale, pač odvisno od deleža, ki ga je ta ali oni vložil v skupno »loško stvar«. Podelitev sta s svojim nastopom popestrila tamburaški orkester iz Reteč in zbor recitatorjev domače gimnazije.

(I. G.)

Do obletnice nova tovorna žičnica na Kališče

Planinsko društvo Kranj je že začelo z osnovnimi pripravljalnimi deli za gradnjo nove tovorne žičnice na Kališče. Dela vodi in nadzoruje znani žičničarski veteran Lovro Rutar. Če bodo dela po sreči in programu potekala, bo nova tovorna kališka žičnica stekla jeseni, ko bo dom Kokrškega odreda na Kališču slavil 15. obletnico otvoritve in ko bo na Kališču veliko planinsko slavlje.

Nova tovorna žičnica bo imela vsestranski pomen. Ker je za nošnje materiala na Kališče vedno težje dobiti ljudi, bo nova naprava dobrodošla. Na Kališče je namreč treba letno spraviti veliko materiala, hrane in pijače, saj postojanko letno obišče več kot 5000 ljudi. Razen tega terja stavba popravilo, saj je dotrajana in bi bila škoda, če bi začel objekt, zgrajen s 1000 prostovoljnimi delovnimi urami, propadati. Tovorna žičnica bo tudi pri modernizaciji doma odigrala veliko vlogo. Konec koncev pa bodo planinci napravo uporabljali za odvoz smeti s Kališča, ki jih je z naraščajočim obiskom vedno več in je na vrhu že težko najti primeren kraj za odlagalništvo. — jk

Sadjar Ivan Avsec: »Takšne letine ta nasad še ni zabeležil.« — Foto: F. Perdan

Zmagal Avstrijec Hanno Prettner

V nedeljo se je na letališču Alpskega letalskega centra v Lescah končalo 7. mednarodno tekmovanje radijsko vodenih letalskih akrobat-skih modelov, imenovano Bled cup, ki sta ga organizirala Aeroklub Kranj in Alpski letalski center Lesce. Udeležba je bila dobra, saj so sodelovali tekmovalci iz Avstrije, Zvezne republike Nemčije, Lichensteina, Švice in Jugoslavije. Našo

ekipo so sestavljali člani Aerokluba iz Kranja Milan Merše ter Branko in Slavko Poličar. Na letošnjem Bled cupu je ponovno zmagal Avstrijec Hanno Prettner. To je že njegova šesta zaporedna zmaga v Lescah. Drugi je bil Harold Necker iz Zvezne republike Nemčije, tretji pa je bil njegov rojak Peter Holzappel. Milan Merše je bil najboljši Jugoslovčan in je zasedel 14. mesto. — jk

V soboto in nedeljo je bilo na letališču Alpskega letalskega centra v Lescah VII. mednarodno tekmovanje radijsko vodenih letalskih modelov — Foto: A. Zalar.